

A. B. STRIMAITIS,
SEKRETORIUS S. L. A.
307 W. 30th ST., NEW YORK, N. Y.

TEVYNĖ

ORGANAS SUSIVIENYJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE.

Nr. 42. Boston, Mass., Antradienis 18 d. Spalio (October), 1910 m. M. III.
Entered as second-class matter January 28, 1908, at the post office at Boston, Mass., under the Act of Congress of March 3, 1879.

THE LITHUANIAN WEEKLY "TEVYNĖ"

Published every Week by Lithuanian Alliance of America

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:

For members of Lithuanian Alliance of America in the United States 50 c.
For non members, in the United States.....\$1.25.
For members of Lithuanian Alliance of America to Foreign Countries \$1.00.
For non members to Foreign Countries.....\$1.75

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

All communications should be addressed:

"TEVYNĖ" 318 W. Broadway, SOUTH BOSTON, MASS.

SAVAITRAŠTIS "TĖVYNĖ"

Išėina kas Antradienis (Utarnykas) South Boston'e, Mass.

PRENUMERATA METUI:

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje sąnariams Suvienuytose Valst. 50 c.
Ne sąnariams Suvienuytose Valstijose.....\$1.25.
Susivienijimo Lietuvių Amerikoje sąnariams kitose viešpatystėse.....\$1.00.
Ne sąnariams kitose viešpatystėse.....\$1.75

APGARSINIMU KAINOS ANT UŽKLAUSIMO.

Kreipianties su visokiais reikalais adresuokite:

"TEVYNĖ" 318 W. Broadway, SOUTH BOSTON, MASS.

INTALPA:

Specijalistai..... S. Longinas.
Kilkit vėtros..... Menkutis.
Kūnas, kaipo mašina..... K. V.
Žuvis, kaipo maistas.....
Iš Lietuvos.....
Lietuviai Amerikoje.....
Iš Suvienuytų Valstijų.....
Iš visur.....
Šokiai..... Pranas Gudas.
Chinų plėšikai..... K. V.
Amžio pasiilginimas.....
Nakties mąstys..... J. V. Lutkauskas.
Faktai.....

Gendroliaus Agentura

Mēs užrašom visus einančius Liet. laikraščius, užlaikom visokios ytalpos knygas, visados turime visų išleistų žodinėlių ir duodu visiems, kurie užsirašys "Lietuvą", Vienybę Lietuvninkų", "Kataliką" puikią (\$1.50) maldų knygelę ar \$1.00 vertės knygų, norėdamas kad naudotusi iš progos ir daugiausiai užsirašytų laikraščius.

Taipgi mēs parduodam laivakortes į Lietuvą ar iš Lietuvos ir kitur, kiek kas tik norėtų; turime linijas kuriom perplaukia greitu laiku per jures, kas palengvina kelionę. Už teisingumą ir greitumą nerugosite. Pas mus pinigai nueis greičiausiai, nes mēs

su kitų pinigais nedarom Biznio. Reikale užprašom visus.
NIKODEMAS GENDROLIUS,
224 Athens Street, South Boston, Mass.

J. Skritulskas,

NOTARIJUS IR AGENTAS

Užlaikau geriausius gėrymus ir cigarus. Parduodu laivakortes ant visų linijų, kur tik kuris norės ir ant geriausių ir greičiausių laivų. Siunčiu pinigus į visas dalis svieto greitai ir pigiai. Išmainau visokių žemių pinigus ant amerikoniškų. Darau doviernastis, pavedimus dalių ir atlieku visokius reikalus su Maskolijos valdžia. Užlaikau svetainę mitingams ir veselloms. Iš tolesnių miestų meldžiu atsišaukti per laiškus ant žemiaus paduoto adreso:

John Skritulskas

26 Broad St. New Britain, Conn.

Telephone No. 550.

Telephone 762 So. Boston.

DR. F. MATULAITIS

Offiso valandos:

Nuo 12 iki 2 val.; Nuo 7 iki 9 vakare.
495 Broadway, - - So. Boston, Mass.

Dr. A. Šliupite - Jankauckienė

Gydo visokias ligas moteriu, vaiku ir vyrų.

265 Berry Street, BROOKLYN, N. Y.

(tarpe Grand St. ir So. 1-st St.)

VALANDOS: nuo 8-10 ryte; nuo 2-3 po piet; nuo 7-9 vakare.
TELEPHONAS GREENPOINT 8.

Reikalaujame agentų. Užgimimas Stonelėje Kristaus arba išleidžiami paveikslėliai pavydalė al-torėlio, pargabenti iš Berlyno. Labai graži dovana Kalėdoms pasiųsti į Lie-tuvą, ar kur kitur esantiems, giminėms ar pažįstamiems. Parsiduoda po 15 c. ir po 25 c., žiūrint pagal didumą. Jeigu kas norite pamatyti tą Betlėjalę, ma-lonėkite prisiųsti 25 c. pačtos markėmis, o aš prisiųsiu visokių gatunkų pra-beles. Popieros gromatoms rašyti taipgi iš Belgijos pargabenta: su pasvei-kinimais Kalėdų, su šilkinėmis kvietkelėmis ir su paveikslėliais. Jezus guli ant šieno, išdabinto su visokiomis žvaigždėlėmis. Parsiduoda 2 popieros už 25 c. Turime ir kitokių, paprastų popierių gromatoms rašyti su visokiais pa-sveikinimais ir dainelėmis, ir su kvietkelėmis ir paveikslėliais. Parsiduoda 12 popierių už 25 c., 6 tuzinai už \$1.00.

Trejanokos (trejos devynerės) iš Europos, Palangos aptiekos, visiems ži-noma, parsiduoda bakseliais, bertainis svaro už 25 c.

Biblija, tai yra visas Šventas Raštas Seno ir Naujo Testamento. Išvers-tas į lietuvišką kalbą ir išnaujo perveizėtas, lotyniškoms raidėms. Berlyne, 1908 m. Puslapių 848 ir 279, viso 1127 pusl., su drūtais apdarais. Parsiduoda už \$2.00. Agentams duodame gerą nuostintį nuo visokių tavorų, adresuokit:

K. J. Intas,
P. O., Box 1724, New York, N. Y.

**LIETUVIŲ UŽEIGA PAS
P. CZAPLIKĄ**

Užlaiko puikiausius gėrymus, alus, ėlius, visada švieži, vynai ir visokie likerai geriausi. Visokius gėrymus veseiloms, krikštynoms ir šiaip baliams, siunčiame į namus. Visada gerai.

117, 119 & 121 A St. So. Boston, Mass.

Naujas Kataliogas Lietuvių kalboje su iliustracijom.

Visokių Armonikų ir kitų įvairių muzikališkų instrumentų. Geriausių Britvų, laiškams spaudymo mašinėlių, Lietuviškų knygų ir kitų įvairių pre-kių. **1 Kainos žemesnės** už kitų, prekės (tavorai) geriausios rūšies. Apsteliavimai per laiškus atliekami teisingai ir sparčiai. Prisiųsk savo ad-resą su 2c. pačto marke, o minėtą kataliogą gausite dovanai. Adresas:

M. J. Damijonaitis,
812-33rd Street, - - - - Chicago, Ill.

MOKINKIMES PATYS

- Gramatika** angliškos kalbos mokintis be mokiniojo \$1.00 (apdaryta)
- Vaikų Draugas** arba kaip mokintis skaityt ir rašyt 15 c be mokiniojo
- Aritmetika** mokintis rokundų be mokiniojo su paveiks-lais (apdaryta) 35 c.
- Naujas Budas** mokintis rašyt be mokiniojo 10 c.

Pinigus siųskit per Money Order po šiuo adresu:
P. MIKOLAINIS Box 62. NEW YORK CITY.

Žemaitės raštai

Antra pataisyla laida, leidžiama prenum. keliu.

Jei lietuvis svetur duoną bevalgydamas, užmirštų Lietuvą, jos žmonės, jų buvį, sielvartas, linksmynes, bet bundančios sąmonės kurstomas, panorėtų atgalvinti kudiškystės vaizdellius, pasakyčiau jam: **skaityk ŽEMAITĖS RAŠTUS!** :: :: ::
Jei lietuvis, norjė išsitobulinti lietuvių kalboj, klausyt kokiu būdu gali tai pa-daryti, atsakyčiau jam: **skaityk visus ŽEMAITĖS VEIKALUS!** :: :: ::
Jau atėjo visi žemaitės raštai galuti-nai prirengti spaudai. Todėl, pasisku-binkit tuoj užsiprenumeruoti, nes kaip išeis iš spaudos, bus daug brangesni!

Prenumerata dabar už visus raštus tik \$1,00

ANTANAS ŽYMONTAS
318 W. Broadway, S. Boston, Mass.

"DAGIS"

Kritikos, Satyros ir Juokų Mėnesinis Laikraštis
DAGIS gražioj formoj knygos, ant geros popieros ir su viršialiais, viso 20 puslapių, kas mėnuo duoda skaitymų.

DAGIS kas mėnuo talpina po kelis origi-nalinius lietuvių pieštus paveikslėlius.

DAGIS bado visus be skirtumo, kas tik nusikalsta prieš visuomenę, todėl Dagis tu-ri rasti kiekvieno lietuviuo name, tai yra geriausia gyduolė nuo visokių ligų. Juk visiems yra reikalingas linksmumas ir juo-kai, o Dagis nesigaili straipsnių su įvairiais pasišaipimais ir juokais.

DAGIO kaina labai žema, tiktai po 10 centų num., arba \$1.00 metams.

Siūnčiant prenumeratą, adresuokite:

"Dagis" Publ. Co.
812 - 33 st., Chicago, Ill.

Pranešimas!

Garbios lietuvaitės, pranešu jums, kad aš darau puikiausius siutus, visokios mados, priegtam išsiuvinėju dailės kvietkas. Siuvu šliubaunas ir baliams dreses, taipgi ir žiemines. Viską padarau at-sakančiai, tad kreipkitės su siuviniais pas savą. (43)

ONA ČEPULIONIENĖ, 291 4th St., SO. BOSTON, Mass.

V. Ambrozevičius

AGENTAS ir NOTARIJUS

Parduodu laivakortes ant visų linijų ir geriausių expresinių laivų, mainau ir siunčiu pinigus į visas dalis svieto, turiu užstatę randavą Bond (kauciją) \$25.000 dėl teisingumo. Užkviečiu keliaujančius ir iš kitų miestų, nes kaipo netoli New Yorko gyvend ms. priimu ir pri-statau ant laivų, tuomi busit apsaugoti nuo daug New Yorko nesma-gumų. Darau doviernastis ir parupinu rusiškus pašportus. Kreip-kitės per laiškus pas:

V. AMBROZEVICZIUS
178 Ferry Street, Newark, N. J.
Telephone 5599 L. Market.

Jurgis Stanaitis

Vienintelis lietuvis PHOTOGRAFAS S. Boston'e

kurs artistišškai atlieka darbą, padarydamas paveikslus kaip grupų, teip ir pavienių ypatų. Lietuviai! Atminkite, jog su reikalais visuo-met reikia kreipties prie savojo po šiuom adresu:

453 A W. Broadway, So. Boston, Mass.

'LAISVOJI MINTIS'

Vienintelis mėnesinis mokslo ir literatūros laikraštis, talpinantis rimtus ir gerai apdirbtus straipsnius iš įvairių mokslo šakų: Histo-rijos, Kultūros Historijos, Gamtos Mokslų, Draugijinių Mokslų, ir tt., lygiai ir originališkai parašytas apysakas iš mūsų gyvenimo.

Kaina metams \$2.00; pusei metų \$1.00; į užsienį \$2.50

Kas, prisiųsdamas mums prenumeratą, prisiųs iškirpęs ir šį apgarsi-nimą, tas gaus dovanas knygomis: užsirašantiems "L. MINTI" me-tams duodame knygų už \$1.00, užsirašantiems pusei metų už 50c.

Pasiskubinkit — dovanas neilgai tedsosime.

Adresas:

"LAISVOJI MINTIS"
1401 N. Main Ave., Scranton, Pa.

Atida ne ukėsams Suv. Valst.

1 Dėlko ateiviams reikalingos ūkėsiškos popie-ros, 2 Ką reikia daryt norint pastot Suv. Valsti-jų ūkėsu. Kur ir kada galima paduot prašymą, 4 Ką turi žinoti pakol gausi ūkėsiškos popieras, 5 Klausimai su atsakymais lietuviškai ir angliškai ir daugelis kitų naudingų patarimų. Knygelė kož-nam lietuviui yra reikalinga ir ją galima gauti pas J. Bendrick. **Kaina 25 centai.** Pinigus ir laiš-kus siųskite šiuo antrašu:

Joseph Bendrick,
% Clerk of Court, POTTSVILLE, PA.

**PIRMUTINIS LIETUVISZKAS
SALIUNAS**

Užlaiko šaltą alų, gardžią arielką, kvepančius turkiškus cigarus, ir importuotus gėrymus. Čia atsilankę lietuviai ras mandagius patarna-vimus ir gaus rodą dykai. Atsilankykite pas:
Cezara Vaszkeliavicziu,
124 Millbury St., Worcester, Mass.

Stasius Longinas.

Specijalistai.

Žinome, kad ilgus laikus vidurinėse ir augštesnėse Europos ir Amerikos mokslinėse pirmiausia vietą užimdavo klasiškos kalbos, matematika ir tūli kiti dalykai, apie kurių praktišką vertę kasdieniniame gyvenime galima abejoti. Mokyklų butą pritaikytų prie aristokratiškų išlygų turtingesnės mažuomenės. Mokslas, arba ingijimas vardo apšviesto bei išlavinto žmogaus gana brangiai apsieidavo. Reikia tarti, kad dar ir dabar yra užsilikę daug aristokratiškumo daugumos mokyklų programose.

Žmogui mažturčiui retai tebuvo galima pašvęsti tiek laiko ir gauti tiek pinigų, kad užbaigti tokį mokslo kursą, kuris suteiktų jam ir apšvietimą ir sykiu induotų jo rankosna užsiėmimą-profesiją, aprūpinančią jo gyvenimą medegiškai. Žmogus, paprastai jautrus link medegiškos gerovės ir nemėgstas skurdo, griebiasi pirmo arčiausiojo inrankio, idant aprūpinti savo gyvenimą. Jis stveriasi profesijų, kurios, nereikalavamos nė tiek laiko, nė tiek pinigų savo ingijimui, kaip mokslas, visgi pramina kelią prie gerbūvio. Tat asmuo leidžiasi vertelgystėn, pramonijon, pramoksta kokio pelningo amato, eina dirbtuvėn, kur per savo darbštumą ir gabumus gauna vėliaus užveizdos vietą ir t.t. ir t.t. Yra daugybė užsiėmimų, kur nemokyti žmonės krovė ir krauna sau netiktai tūkstančius, bet ir milijonus.

Juo daugiau ypata užsiima tuo pačiu darbu, tuo daugiau ji tame darbe lavinasi bei specializuoja ir tuo daugiau tasai darbas atgabena vaisių savoje šakoje.

Kiek palaukus, specijalistas savo inplaukomis ima viršyti mokytus ne-specijalistus. Dabar jau mokslas pradeda mažiau jam imponuoti: jis be mokslo daugiau uždirba, negu mokyti. Jis pradeda šnairuoti su neūsitikėjimu ant mokyklų ir universitetų, kaipo kliudančių biznyje, ir, kaip tankiausia atsitinka, mūsų specijalistai viską saikuoja—matuoja pinigų saiku—mastu.

Su laiku medegiškas pakilimas nemokytų specijalistų daro vis didesnę ir didesnę intekmę ant diduomenės. Užsikrečia ji biznio liga ir kelia savo balsą už specializavimąsi.

Mokslams besivystant, tampa negalima vienai ypatai juos visus aprėpti, ir, norint ką-nors gero moksle arba moksliskoje profesijoje nuveikti, reikia griebtis vienos mokslo šakos, kurioje išsidirbus galima pelnyti sau pragyvenimą ir vardą. Besibastant gi po kelias profesijas, galima ir duonos netekti. Tai gi gema specializacijos dvasia ir moksliskose profesijose, ir moksle, o sykiu su tuo plėtojasi nuomone, kad siekis yra geriausiai atsiekiamas, jaigu kas, kaip galint greit, išsirenka sau kokią profesiją ir nuo pat savo mokslo pradžios tvirtai inkimba į ją, neprisileisdamas prie savęs jokių kity mokslo šakų, varžiai nesirišiančių su pasiskirta profesija.

Mes, lietuviai, lygšiol neturėjome per daug specijalistų. Vienok ir mes jau pradėdame prisidėti prie

to didelio choro, kuris dievuotai gieda giesmes specializacijos garbei. Mūsų laikraščiai taipgi sukruoto ir pritaria tam. "Amatų! amatų! specijalistų! Šaukia jie. "Specijalistai — tai mūsų išganymas! Jie išvaduos mūsų tautą iš ekonominės ir protinės vergybės". Ir mūsų reformatoriai ir vadovai kartas nuo karto paleidžia nepritarimo bei papeikimo žodį tiems "vėjagaudžiams", kurie pasisako, norį ingyti gerą abelną moksliską apšvietimą. Jiems sako: "nereikia mums tokių apšviestūnų, nėra mokyta, o nedamokytas žmogus, tai blogesnis už nemokytą".

Mes, kaip sakiau, gerų specijalistų mažai teturime. Daugiau pas mus yra ypatų, kurios, išmokusios kokios inteligentiškos profesijos, taip sau tiktai praktikuojasi. Didesnė dalis mūsų profesijonaly yra tapusių tokiais su vienu maž-daug tikslu — pagerinti savo medegišką stovį ir pritinkamai atsilyginti sau už mokslo lėšas ir vargus. Dauguma veržte veržiasi trumpiausiu keliu atsiekti tikslo — išmukti daktarystės, advokatūros, inžinierystės, kunigystės ir t.t. Tankiai apsirėikia nepergalimas patraukimas peršokti viską, ką tiktai galima, ir skubintis prie diplomos. Europoje nuo tokio galvotrūkčiavimo prilaiko ilgokas, priverstinas kursas vidutinėse mokyklose. Noroms-nenoroms tenai prisieina abelnai prasilavinti pirma, negu gali griebtis profesijos. Amerikoje gi dalykų stovis truputį kitoniškas. Čia kiek sugabesnis jaunikaitis, prasimokinęs kokius metus po užbaigimui pradinės mokyklos, instengia išduoti kvotimus į daugelį valdiškų universitetų, kame jis ir specializuoja medicinoje, advokatūroje arba kitose profesijose. Taigi ir matome tūlus savo tautiečius, čia pradėjusius ir išėjusius mokslus, esant gana tamsokomis ypatomis.

Dar vaikas neužbaigė pradinės mokyklos, o jau jam kalbama apie inžinierystę, daktarystę, kunigystę ir t.t., nežiūrint ant to, kad jam tikty visai kas kita. Gal Kaziukas, Petrukas ar Jonukas geriaus tikty šiaučystei, kriaučystei, stalystei po to, kaip jis užbaigs vidurinę ar augštesnęją mokslainę? Bet šičia susilauksi atsakymo, kad mokslas nereikalingas šiaučystei, kriaučystei, žemdirbystei ar kitiems tam panašiams užsiėmimams. Išaina, kad ypatai, užsiimančiai fiziškais darbais nereikalinga būti apšviestai. Ot būk sau automatiška mašina. Tame tai supratime ir slėpiasi piktas.

Ir apšviestas žmogus prie dabartinės augštai išsivysčiusios specializacijos ir darbo padalinimo verčiamas yra tapti automatu. O bemokslis, ypatingai, dirbtuvėse yra pasmerktas galutinai savo protiškai ir morališkai degeneracijai. Jis šimtais sykiu atlieka tą patį darbą, išdirbdamas kokį mažą daigtelį ir nežinodamas, kur tas daigtelis tinka, ir neturėdamas jokio užsiganėdinimo matyti savo padarytą kokį užbaigtą darbą. Stoka abelnos moksliskos apšvietos pastato į gana nuobody ir netikusį padėjimą ir ne-dirbtuvinius darbininkus, darbininkus, kurie gali gerėtis iš gavo užbaigtų darbų, kaip tūli staliai, kriaučiai, kalviai ir t.t. Pastarieji, dėlei stokos išsilavinimo taipgi yra

darbo vergais, negali permatyti savo darbo vertės ir reikšmės, negali turėti to užsiganėdinimo, kuris kyla iš mokslinio pažinimo medegos ir instatų, pagal kuriuos ta medega keičiasi, veikia, išsidirba. Bemokslis amatninkas nesugiebia per savo nemokslumą pakilti dvasioje prie prakilnų žmonijos istorijos charakterių ir matyti save, kaipo veikiančią molekulą begalinio, stebuklingo pasaulio.

Pastebėta, kad nekultūriški žmonės nejaučia ir nemato net apsupančios gamtos grožių. Taigi visai yra netikusi nuomonė, sulyg kuria darbininkui nereikia mokslo. Jaigu negalima ingyti plataus abelno apsišvietimo, tai ne ką daryti; bet ir prie paprasčiausio darbo mokslas turi savo neapiprekiuojamą vertę.

Dabar, argi vieniems tiktai darbininkams reikalinga plati abelna apšvieta? Anaiptol ne. Mokslinių profesijų specialistams ji taipjau nemažiau reikalinga. Be jos ir daktaras, ir advokatas, ir kunigas, ir kt. tampa siaurapročiais, pedantais savo šakoje, nesuprantančiais neretai net svarbiausių gyvenimo jieskinių. Nevienam, turbūt, teko sueiti tokį advokatą, kunigą ar daktarą, kad gėda darėsi dėlei jo proto siaurumo bei nuomonių vaikiško naiviškumo. Ypačiai tą apsireiškimą tēmijame tarp artistų (žinoma specialistų), kurių dauguma atsižymėja neapsakoma siaurybe ir nenuovoka kitų dalykų, apart savo šakos dailė.

Nenoriu pasakyti, kad tiktai mokykloje galima būtų ingyti šiek-tiek platesnį apšvietimą. Tai galima padaryti ir be mokyklos. Tačiau ykata, kuri neap-turėjo sistematiško pralavinimo mokykloje, ykata, kuri ingijo žymesnį savo prasilavinimo laipsnį tik per skaitymą, niekadės nejaus tvirtos papėdės po savo kojomis, nejaus tokio užsitikėjimo, kaip ykata, praėjusi sistematišką mokyklos kursą. Nereikėtų, rodos, nei užsiminti, nes visiems žinoma, kad jokia mokykla neduoda žmogui pilno išlavavimo; ir tai ne mokyklos užduotis. Mokyklos uždavinis yra duoti ykatai moksliskus pamatus, ant kurių ji galėtų statyti savo protiško išsilavinimo namą.

Kam ir mintin ateis, kad mums nereikia specialistų? Mums jų reikia ir labai reikia, tiktai kol kas perdaug siauri specialistai nebūtų mūsų tautai geistini. Mums dabar reikalingi specialistai, bet sykiu žmonės su išlavintu būdu, su plačiomis pažiūromis į pasaulį, su nuodugniu supratimu gyvenimo apsireiškimų, su plačia pažinčia mūsų gimtinės šalies.

Graikija puolė, galima tvirtint, dėlei perdaug didelės specializacijos dailoje, nes neatkreipė ganėtinai atydos ant gamtos mokslų ir reališko gyvenimo.

Roma puolė dėlei savo vienpusiškos tautiškos puikybės ir militarizmo, kuris jai užrišo akis ir nedaleido matyti, kad paliuosavimas vergų buvo svarbesnė šalies atrama, negu kareivija.

Indija, senovėje augštai kultūriška tauta gabių žmonių, tapo verge kitų, nes jos gyventojai, perdaug domos pašvėsdami savo sielos stoviui ir spirituališkoms fantazijoms, svajodami apie ateinantį

gyvenimą ir visuotiną tobulybę, apsileido kasdieniuose, žemiškuose gyvenimo reikaluose.

Vargiai galima nužiūrėti panašų pavojų mūsų Lietuvai; vienok pavyzdžiai viršminėtų šalių parodo, kad *perdėta* specializacija kenkia tautai; o kad ji kenkia atskirai ykatai, tai daugumas su tuo, be abejo, taipgi sutiks.

Menkutis.

Kilkit didžios vėtros.

Kilkit, skriskit didžios vėtros,
Tegul kyla bangų bangos,
Lai siubuoja gilios jūros
Ir atsiveria jų angos.

Ten ant dugno paslaptingo
Guli daugel brangenybių —
Iš jų dažo spindulingo
Imsiu varsas švicsenybių...

Guli jos ten iš senovės,
Lyguma plačia užklotos;
Perlė paskui perlę krovės,
Guli visos užkavotos.

Ten ant dugno paslaptingo,
Tarp koralių, tarp baltųjų,
Nėra vėjo ten audringo —
Gelmėse jūrų giliųjų.

Ir siela gi mano geidžia
Pamatyti tuos šaltinius,
Iš kurių pajiegą skleidžia
Savo ruožus pirmutinius.

Širdis veržiasi, nerimsta —
Į gilumą, gelmių gelmę,
Kur gyvenimas nugrimsta,
Nor pasiekti pačią versmę. —

Kilkit, skriskit didžios vėtros,
Tegul kyla bangų bangos,
Lai siubuoja gilios jūros
Ir atsiveria jų angos...

MOKSLO TRUPINIAI.

KUNAS, KAIPU MAŠINA.

Gyvas kūnas gana nuosekliai yra prilyginamas prie garinio inžino.

Chemiškas kai-kurių maistų susijungimas su degiu arba, trumpiau sakant, chemiškas jųjų degimas duoda veikimo jėgą. Perejusios muskuluosna maistinės medegos suteikia mums tą jėgą, arba energiją, kurią vartojame invairių mechaniškų darbų atlikimui.

Dabar nuodugnai apskaitliuota maisto bei kūro kiekybė, reikalinga žmogaus kūnui, idant išvystyti tūlą veikimo jėgą.

Francūzų mokslininkas Joule darodė sanatnašumą tarp suvartoto kūro ir atlikto mašinos darbo; trum-

pu laiku tas principas pritaikyta prie gyvo kūno. Jai-gu pakelsime augštin (t.y. pašildysime) vieno vandens svoro temperatūrą ant vieno laipsnio (Fahrenheit'o), tai atrasime, kad, sunaudojus tokiu būdu išsieikvojusią energiją, galima būtų pakelti 772 svarus vieną pėdą augštin. Joule'io principas rodo ar, kad energija, išsivysčiusi 772 svarų žemyn puolime galėtų būti panaudota pakėlimui vandens svoro temperatūros vieną laipsnį.

Dabar, paimdami žmogų, atliekantį kokį muskuliarišką darbą, atrasime, kad jo darbas yra surištas su šilumos pagaminimu. Mūsų maistas pagamina šilumą, ir, tuo tarpu kaip daug šilumos kūnas praranda be jokios matomos naudos,— tūla tam tikra šilumos kiekybė yra sunaudojama kūno procesams ir muskuliariškam darbui.

Šiluma bei karštis, kaip matėme, gali atlikti darbą, o darbas gali pagaminti šilumą, kitais žodžiais, darbas ir šiluma yra du daigtai, vienas į kitą paverčiami, ir du daigtai, kurie užlaiko visuomet tą pačią pastovią proporciją, pereidami vienas į kitą.

Berods, invairus fizijologai truputį nesusitaiko tarp savęs kas link kiekybės darbo, kurį žmogaus kūnas atliktų. Reikia atminti, jog, kada mes ilsimės arba nieko neveikiame, vidurinis kūno darbas nesiliauja. Ar mes būdėtume, ar mes miegotume, širdis turi mušti ir krutinė kilnotis; miegant, tie procesai sumažėja, bet visviena tęsiasi. Bepertukiniai dėvimas gyvybės audinys nuolatai yra atnaujinamas, kol ateina laikas, kuomet tolesnis atnaujinimas tampa negalimas ir kūnas pradeda savo nykimą.

Jaigu imtume domon tikrai tą vieną vidurinį kūno darbą, netoli apsilenktume su tikrybę, aprokuodami, kad tas darbas į parą lyginasi išsieikvojimui energijos, kuri būtų reikalinga iškelti 10,000 pėdų augštin žmogų, sveriantį 140 svarų. Apskaitliuojama, kad viena tikrai širdis į 24 valandas atlieka darbą, lygų tam, kurį reiktų padėti pakeliant 120 tonų (tona turi 2000 svaru) vieną pėdą augštin.

Krakmolas ir cukrus yra svarbiausi šaltiniai mūsų muskuliariškos energijos, o gaunamas iš maistų; riebumai taipgi užima ženklų vietą iš to atžvilgio, kadangi jie yra labai puikūs šilumos pagimdytojai. Žinia, kada žmogus atlieka kokį darbą, tai jis išsieikvoja tam tikrą energijos kiekybę, apart išsieikvotosios perminėtus vidurinius procesus. Daug sunkesnis uždavinys yra aprokuoti nervų sistemos darbą, o taipgi ir proto, ypačiai pastarojo. Čia kliudė prietas, tokį ilgą laiką užsilikęs ir įsišaknėjęs, būk proto darbas visiškai yra skirtingas kas link savo kilmės nuo kitų organizmo dalių darbo. Bet protišką darbą veikiant, smegenys, proto sėdinė, dėvisi ir reikalauja pataisimo taip-pat, kaip ir kitos organizmo dalys. Daugumai žinoma, kad, jaigu mūsų smegenų cėlėms stokuoja sveiko kraujo, turinčio pakaktinai maistingų medegų, smegenų arba proto darbas negali būti nuosekliai atliekamas. Šaltinis energijos, kurią smegenų cėlės susikrauna ir paliuosuoja, todėl, tas pats, kaip kad iš

kurio kepenų cėlė ima savo veikiamąją jėgą arba muskulų cėlė—savo ypatingą galę susitraukti ir išsitiesti. Kūno stovis liuosai ir pilnai turi tiesioginę įtekme ant nervų centrų, suteikdamas tiems centrams arba augščiausią veiklumą ir bukumą, arba taip sužeisdamas juos, kad negali atlikti savo uždavimo bei atlieka jį netobulai. Tuo tarpu mokslui dar nepavyko nuosekliai aprokuoti nervų sistemos darbą šilumos ir darbo vienutėse, nors psichologija daro jau gana pasekmingus bandymus, iš kurių matyt, kad, laikui bėgant, sugiebsime aprokuoti savo smegenų ir nervų sistemos darbą, kaip kad šiandien aprokuojame muskulų darbą.

K. V.

ŽUVIS, KAIPO MAISTAS.

Žuvis pas mus mažai tevertojama, turbūt, dėlto, kad mes nežinome žuvies vertės, kaip maisto. Maistų analizas (išskirstymas į dalis) parodo, kad žuvis užima pirmą vietą po mėsai iš atžvilgio į savo maistingumą. Svarbiausios maistinės dalys žuvyje yra riebumai ir proteinas. Riebumai su krakmolu duoda žmogui energiją atlikti darbą, o proteinas yra sunaudojamas pataisymui nusinešiojančių ir besinaikiniančių kūno audinių. Invairiose žuvies rūšyse randame invairias proteino ir riebumų kiekybes. Geras vašilas (salmon), pav., turi apie 22 nuošimčius proteino, t. y. daugiau, negu liesa mėsa, kuri užlaiko savyje apie 18 nuošimčių proteino; plekštė gi turi tikrai apie 14 nuošimčių proteino, taigi mažiau už liesą mėsą. Pusantro svoro treskos duoda tiek reikalingo kūnui maisto, kaip svaras liesos jautienos. Bet ta žuvis yra daug pigesnė už jautieną, taip kad, ja maitinantis, mažiau prekiuotų, o kūnui būtų vis ta pati nauda.

Brangiausia žuvis ne būtinai yra geriausia. Augštos kainos tankiai yra mokamos už madą bei už retumą, ir kai-kurios žuvys, išėjusios iš mados arba mažai vartojamos, yra labai svarbios dēlei savo maistingumo. Taip, jurių uncuriai ir silkelės (sprats) yra labai maistingas ir pigus penas; silkė turi tiek proteino ir riebumų, kad dviejų silkių į dieną pakaktų darbininkui, dirbančiam vidutiniškai sunkų fizišką darbą. Suprastinas dalykas, prie silkės reikia valgio, duodančio užtektinai krakmolo; duona gana gerai atsako tam tikslui. Reikia pažymėti, kad silkė suteikia daugiau gero maisto, negu kitas koks gyvulinis ar augmeninis produktas už tą pačią prekę.

Geriausias būdas padaryti valgį iš žuvies yra ją kepti; verdant žuvį, ji praranda gana svarbią maistinę dalį—drebučius (dželatiną). To nepatogumo galima išvengti, kepant ją.

Viename atvejyje žuvis užima ženklų vietą už mėsą — žuvis neturi tiek malonių kvapsnių, kaip mėsa, priegtam, kepant ar verdant, daugelis ir tų pačių kvapsnių apleidžia žuvį, išsisklaido. Vienok geras virėjas prie tūlų priemonių ir sosų gali užlaikyti tam tikrus žuviai kvapus ir priduoti jai invairius kitus kvapsnius. Pertatai svarbu žinoti, kaip pritaisyti žuvinį valgį.

Žuvis turėtų būt vartojama, kada brangumas ne-

daleidžia beturčiams ingyti mėsos. Supratimas žuvinio maisto svarbos pagerintų mažturčių sveikatos stovį. Plaučių džiova retai pasitaiko tarp gerai maitinančiųjų. Tankiausia ja serga tie, kurių organizmas alksta ir negauna pakaktinai proteino. Užtat žuvis, būdama palyginamai pigi ir turėdama užtektinai proteino, galėtų labai daug prisitarnauti pakelimumi sveikatos tarp beturčių. *K. V.*

Iš Lietuvos.

Kolera Lietuvoje.

Pilkėnai, Tauragnų parap. Iš Petrapilio pagrižo K. Juška, sakės negerai save jaučias ir už kelių valandų sunkiai apsirgo. Paleidimas vidurių, vėmimas ir visame kūne mėšlungiai iškarto liepė manyti, kad tai kolera. Sodžius nusigando, atvežė feldšerį, bet vaistai nieko negelbėjo. Vidurnaktį ligonis tapo apveizėtas Šv. Sakramentais ir, vos parą pasirgęs, rugsėjo 6 d. mirė. Sodžių tokia apėmė baimė, kad sunku buvo keletą vyrų varu prispirti padėti numirėlį palaidoti. Dabar visi bijo net eiti pro pirkę (gryčią), o nuo likusios šeimynos tai tiesiog bėga. Toki perdėta baimė, žinoma, ir nereikalinga ir pavojinga, — juk ir iš baimės kyla ligos. Bet su grįžtančiais iš užsikrėtusių kolera miestų reiktų apsieiti atsargiai: liepti jiems nusiprausti, išsišlakštyti karboliumi ir ypač permaintyti ir išvėdinti rūbai. *Margalis.*

Darbai ir darbininkai.

Šiauliai. Kaip jau žinome iš laikraščių, Šiauliuose statoma didelis kalėjimas. Tų rūmų pastatymas, kaip girdėjau, atsieinąs į 350,000 rublių. Tokiems rūmams pastatyti ir darbininkų reikia. Ne vienas gal pamanyt, kad vietiniai gyventojai turėjo gerą uždarbį? Teisybė, turėjo, bet tik ne mūsų žmonės. Jaigu kurs ir gavo šiokio-tokio darbelio, tat jam buvo suvis pigiai mokama. Kas gi tat dirbo, jaigu mūsų žmonės negavo ten darbo, o rūmai jau baigiamas statyti? Žinia, kas dirbo — partraukė kelias dešimtis senatikių iš Vitebsko gubernijos; pelningesni gi darbai teko vietiniams žydams. Per visą vasarą dirbo 50-80 kalinių. Dirbo ir keliolika latvių nuo Dvinsko.

Reikia pažymėti, kad per visą vasarą nė karto nesu girdėjęs, kad tie latviai tarp savęs bent žodį būtų išsitarę latviškai, — visuomet kalbėjo rusiškai.

Kiek sužinojau, mūsų žmonelės nelabai gailisi, negavę darbo; girdi, esą, kad tai būtų statoma bažnyčia, tai kas kita; šimts žino kokiems "peibeliams" tokie namai.

Ejo darban mūsų žmonelės vien tik iš didelio vargo, nes, kaip jau sakiau, geresnio darbo jiems nedavė.

Daugiausia lietuvių galima buvo pamatyti žemes vežant; bet ir čia buvo žydų viršus. Katalikui su savo arkliu mokama buvo po 5 kap. už kiekvieną žemių vežimą; daugių-daugiausia per dieną galima bu-

vo pristatyti 30 vežimų, ir tai ne bet koku arkliu. Ar gi tat ne uždarbis — pusantro rublio dienai ant savo valgio ir su arkliu?! Tuo tarpu žydėlis, įsikinkęs savo penkrublinę kumelaitę, užgicharuoja po 2 r. 20 k. per dieną, nes jam mokama ne nuo vežimo, bet nuo dienos. Jaigu tokiam žydėliui, kaip ir katalikui, būtų mokama nuo vežimo po 5 kap., tai jis su savo kumelaitė nē rublio negalėtų uždirbti per dieną.

Visus darbus veda taip-pat žydėlis — Kauno Rabinavičius; tat nēra ko stebėtis, kad žydams darbininkams buvo duota pirmenybė.

Savom akim mačiau, prieina prie p. Rabinavičiaus nuskuręs žmogelis, kepurę nusiėmęs, ir, žemai lenkdamas, prašo darbelio.

"Delko ne, duosiu, tik dirbk; bet daugiau negausi, kaip 35 kap. dienai."

Pasikasė žmogelis pakaušį, pakraipė galvą ir nudūlino savais keliais.

Mes gi, ar tai ką pirkdami, ar parduodami, vis limpame prie žydėlių. Palikdami savuosius, vis nesiliaujame pirkę pas žydus. *B. Augštuolis.*

(Iš "Vilties.")

Kursai prirengimui liaudies mokytojų Kaune.

Kursai tie dvimetiniai. Priimama tik pirmajan kursan. Norintieji į tuos kursus pastoti turi būti baigę miesto mokyklas arba tokio-pat kurso kitas mokyklas.

Prie prašymo reikia pridėti: 1) paliūdijimą iš baigimo minėtos miesto mokyklos; 2) ištikimybės paliūdijimas (jaigu nuo laiko, kaip mokinys yra baigęs mokyklą praėjo daugiau, kaip metai; jaigu gi mažiau — tokio paliūdijimo nereikia). Instoiant reikia laikyti kvotimai iš rusų kalbos ir aritmetikos. Kvotimai prasidės rugsėjo 23 d.; mokslas gi — spalio 2 d. š. m. Gali stoti katalikai, pravoslavai, sentikiai, liuteriai, reformatai ir muamedonys, vyrai ir moteris.

Užteks vienos kalbos.

Sulyg žmonių švietimo ministerio leidimo, apskričio globėjai turi teisę paliuosuoti abiturientus nuo laikymo kvotimų iš kurios nors vienos svetimųjų kalbų.

Grušlaukis.

Telšių ap. Nepaprastą reginį teko važiuojant matyt: ant kapų gaisras. Nejaugi degina lavonus; nejaugi čia "crematorium" intaisyta? Žmonės iš apielinkės, kaip be galvos, uždykę bėga gelbėt nuo užpykusios ugnelės. Pasirodo, Kauno vyskupas Cirtautas užgynęs šert kapų žole galvijus, o liepęs ją čia pat, ant kapų, sudegint. Skundžiasi degindamas žmogelis, nebegalėsiąs karvelės išmaitint kapų žolele.

Vepelis.

Rinkikai į Valstijos Tarybą nuo Kauno gub. pagal tautų.

Iš viso Kauno gub. gali dalyvauti rinkimuose 609 žemvaldziai: lenkų 392, rusų 86, lietuvių 58, vokie-

čių 56, latvių 11, žydai 1 ir karaimai 1. Galima rinkti tik iš tarpo 128 žmonių. Jų tarpe: lenkų 84, vokiečių 17, rusų 16, lietuvių 9, latvių 1 ir karaimai 1. (Iš "Lietuvos Žinių").

Joniškis.

Šiaulių pav.. Tatai vis ta mūsų valsčių ar valsčiaus "ponų" tvarka. Išsirašyk tu žmogus, kad nori, laikraštį, ir skaityk, kad jo negali nė kaip sugraibyti: nuėjęs į valsčiaus raštinę vos kelintą — devintą sudraikytą terandi. Skundžiasi vienas žmogelis aimanuodamas: "Dar aš noriu Tamstos pasiklausti apie gazietais, kad aš mažai jų gaunu, prapuola daug: "Rasilnikas" sako: "starasta paima". O "starasta" sako: "Kad aš negavau". Daug prapuola dovanų: buvo rašyta: atsiųsta Vilniaus Kalendorius, — to ir negavau. Numarių aš daug negaunu: — vis prapuola ir gana"....

Kas tai tokio yra? Kaip tai ve žmogelį visur į nieką verčia!

K. R.

Biržai.

Mūsų apielinkėje kultūra kyla. Visuomenės darbas eina pirmyn. Miela buvo matyti per lietuvių vakarus arba per parodą (rugpjūčio 30 d.) visus vienon krūvon suėjusius. Į lietuvių vakarus atsilankė žmonės visokių tautų; kartu su mumis linksmyni lenkai, latviai, vokiečiai. Dvarininkai čia prijaučia vakarams. Ypač Biržų grapas su savo administracija eina visuomet biržėnams į pagelbą: stato prieglaudas, mokyklas steigia ir apskritai rūpinasi visuomenės reikalais. Jau laikas rūpintis miesto mokyklai namo statymu ir čion be grapo ir jo administratoriaus p. J. neapsieisime: jie prižadėjo ir plečių, ir statymui medegą! Kiekvienas supranta, kad ši mūsų apšvietimo įstaiga negali toliau be savo buto gyvuoti. Velijame pasisekimo jau suorganizuotam statymo komitetui.

Tenikštis.

Kalvarija.

Per paskutinį Mar. Uk. Dr. Skyriaus susirinkimą kun. Civinskis patarė priimti už skyriaus organą "Šaltinį", nes kitaip skyrius nustos gyvybės. "L. Ukininkas" esąs bedieviškas ir jo remti nereikia. To susirinkimo nieko apie tai nenutarta, nes permaža buvo susirinkę narių. Kaip su tuo išeis, tai parodys susirinkimas rugsėjo 12 d.

Keista kunigėlių taktika. Per keletą šventadienių išsijusę dergė Kalvarijos skyriaus narius ir jų veikimą ir dabar kreipiasi prie to skyriaus su savo patarimais. Geros akys ir gera galva. Gr.

(Iš "Liet. Uk.")

Lietuviai Amerikoje.

Lawrence, Mass.

Kad ir mažai turiu laiko apibrėžti vietinių lietuvių judėjimą, bet neiškenčiu neatitraukęs nors mažą tarpelį liuosešnės valandėlės pagarbinti juos.

Retkarčiais išsprūsta iš mūsų lūpų neužsiganėdinanti žodžiai prieš talpinimą monotoniškų žinučių laikraščiuosna iš lietuvių gyvenimo. Tas iš dalies yra teisybė, bet, jai netilptų tokios žinutes, tas labiau apkartytų mūsų gyvenimą.

Išgirsti balsą kalbantį apie lietuvių krutėjimą yra labai malonu. Gal būt, kad tas balsas kitados nuskamba vien tik tuščiu pasigirimu, bet tas eina ir ant dvasiškos naudos. Kadangi tas pakelia jausmus, pridoda norą ir energiją darbavimuisi. Nėra mano miegis ant tuščio kalbėti, bet išreikšti pilną teisybę, ką pats gyvenimo apsireiškimas parodo. Ir ištikrųjų, kad Lawrence'o lietuviai yra pakilę augščiau už kitų kolonijų lietuvių, — to niekas negalės užginčyti, nors stengtųsi tą padaryti iš visų pusių. Sulyg skaičiaus lietuvių gyvenančių kituose miestuose, L-ce'o lietuviai stovi gana ant augšto laipsnio. Pirmas ir svarbiausias mūsų gyvenime dalykas, kuris užstoja taką — užlaikymas dviejų krautuvių, kurios yra vedamos ant kooperatyviško pleno. Gal būti, kad nevienas pasakys, kad nėra taip svarbus daigtas užlaikyti dvi koop. krautuvių. Toks išsireiškimas būtų žemos vertės ir neapmąstytas. Ištikro, bukam protui gali rodytis tas daigtas labai mažos vertės, bet, žiūrint iš moksliskai-socijalinio klausimo atžvilgio, yra labai svarbus. Užlaikymas tokių dviejų krautuvių reiškia nemenką supratimą žmonių. Rods, kartais ištinka koki nesusipratimai, bet, kada žmonės, nevienpusiškai žiūrinti, gerai išsilavinę, supranta reikalus, ūmai vėl susilaiko. L-ce'o lietuviai pilnai tiki, kad jie įstengs atlaikyti tą taip istoriską, bet sunkų darbą, norėdami palikti medžiagą naujiems istorijos lapams, busiantiems ainiams. Jie tiki, kad įstengs numarinti visus kirminus, kurie troško ir trokšta pakirsti šaknis jų darbo. L-ce'o lietuviai turi ideją, kad neužilgo atvers duris 3-čios koop. krautuvių. Taipgi mano pastatydinti svetainę, kuriai čarteris ir šėrai yra parūpinti. Kokią naudą gali atnešti svetaine, tą kiekvienas gali suprasti. Dabar norėčiau bent ko paklausti, ar tai nėra prakilnų ir augšti darbai?

Toliaus L-ce'o lietuviai nepraleido ir nepraleidžia nė vieno kalbėtojo, kokį tik galima sugauti; jie sako, jog kalbėtojai jiems suteikia labai didelę dvasišką naudą. Kas ištikrųjų ir yra. Kada perleido įvairius kalbėtojus, lankė susirinkimus, diskusijas, lošiamus lietuviškus teatrus etc., tada žmonės pamatė, jog viskas yra įterestinga ir reikią toliaus viskuo įteresuotis. Surengus kokį susirinkimą ar prakalbas, ėjo ne desėtkais, bet šimtais jų klausytus. Ir šiandien iš džiausmo reikia juos pagarbavoti. Jie pradeda kassyk geriaus suprasti savuosius reikalus, kaip savitarpinius, taip ir abelnai tautiškus. Jie nesigaili įvairiems tautiškiems reikalams centų. Atsibuvusiame kovos ties Žalgiriu apvaikščiojime rugsėjo 25 d., paraginus publiką prie aukų, sumesta \$100 pastatymui L.M.D. Vilniuje namo. Buvo matytis, kad lietuviai aukavo su tikra širdimi, suprasdami reikalus. Čia tai ir faktas, kuris kalba pats už save, kad L-ce'o lietuviai gana pakilę supratime, kuo neatsižymėjo nė dideli miestai,

kurie negalėtų pasigirti tokiomis lietuvių aukomis.

Pribuvus Dr. J. Šliupui ant prakalbų, nuo prisikimšusiųjų svetainėje žmonių plojimu sale drebėjo. Tās ir parodo didį sąjaušmą ir supratimą, kad Šliupas nėra taip baisus, kaip 8 m. atgal jiems išrodė, kuomet buvo stengtasi uksuso paduoti vietoj vyno. Šiandien L-ce'o lietuviai ramiai klausosi kalbėtojų, nors kalbėtojas pasmerktų patį dievą myriop. Jie klausosi, nes jie yra prirengti ant plačios supratimo papėdės.

Baigdamas rašinėlį, geisčiau, kad, jai randasi kur darbštus ir pamokinti vaikynai, atvažiuotų apsigyventi ir padėti darbuotis ant lietuviškos dirvos. Čia dirva jau prirengta, tik reikia jos neapleisti, o vaisius labai didelius gali išduoti.

Z. Jank.

Kažin, ar ir tai — tautos meilė?

Gegužio 2, 1906 m., man einant Halsted gatvės šaligatviu, Chicagoj, atsitiko nelaimė, iš kurios vos gyvastį teko išnešti. Tai atsitiko iš priežasties apsilaidimo namų savininko, kuris už šaligatvį atsako.

Kaipo mylintis savo tautą, kreipiausi prie savo viengenčio lietuvio Dr. A. L. Graičūno, kad gydytų mane. Paskiaus nuo gydytojaus paliūdijimo prigulėjo atlyginimas man už prarastą sveikatą. Dr. A. L. Graičūnas prižadėjo būti teisme, kaipo liudytojas ir teisingai liudyti. Suprantama, su teismu gana ilgai vilkinta, nes advokatų net stengtasi išgelbėti nuo atsakomybės savininką tų namų, ties kuriais mano sveikata žuvo. Galų gale, 1909 m. birželio 10 teismas ėmėsi nagrinėjimo paduoto mano skundo.

Pirmą dieną teismas išklausinėjo tik mane, liudytojų išklausinėjimą palikdamas sekančiais dienai. Mano gydytojo Dr. A. L. Gr. nepasirodyta. Tad nuvažiauvau pas jį maldauti, kad nepamirštų savo prižadėjimo ir pribūtų teisman. Ir vėl Dr. Gr. prižadėjo, kad pribus savo lėšomis ir sąžiniškai liudys.

Birželio 11 byla atsinaujino, bet svarbiausio mano liudytojo Dr. Graičūno nėra. Šaukiu per telefoną — nieks neatsiliepia. Pasirodo, kad Dr. Graičūnas su kitu liudytoju žydu R. Rozenblum atsisako stoję teisman, nes apskųstųjų pusės advokatas neliepė.... Tokiu būdu teismas likosi atidėtas, o apskųstųjų pusė juokdamos išėjo.

Klausiu Dr. Graičūno per telefoną, kodėl neatvyko. Jis atsako: "Aš mislijau, kad tu susitaikėi"....

Ir ką gi čia galiu tarti savo viengenčiui aš, netekęs sveikatos anaipol ne iš savo kaltės, aš, vargšas, išleidęs pasnutinį skatiką gydytojo apmokėjimui ir teismui, aš, kuris šventai tikėjau, jog mano viengentis bent dėl meilės tautos sąžiniškai užtars už nuskriaustąjį.

Nuo gydytojo daugiausiai, jai ne viskas, prigulėjo. Ką galėjau mislyti ir daryti, išgirdęs tokį tautiečio atsakymą, pamatęs tokią veidmainystę? Jį nuo teisybės išreiškimo sudraudė apskųstųjų advokatas! Čia pasirodo, kad mano tautietis, kuris paėmė už gydymą paskutinį skatiką, pardavė dar ir savo sąžinę ir

mano sveikatą žydelkai A. Nagle. Taip tai Dr. Graičūnas pasielgė su manim, kuris taipgi pagelbėjau jam mokslą ingyti, prisidėdamas prie tų, kurie aukavo jo mokimosisi reikalams.

Dr. A. L. Gr. skelbiasi lietuvių laikraščiuose, kad, nelaimei atsitikus kuriam jo tautiečių kreiptųsi prie savo brolio-tautiečio, kurio nepaperką kompanijų agentai. Aš šventai tam tikėjau ir nelaimėje kreipiausi prie savo tautiečio, bet tas tautietis mane nugarazdino dar didesnėn nelaimėn. Išreikšdamas nuskriaustojų jausmus, pranešu visuomenei tik grynus faktus, kurie liudija apie mūsų tautiečio meilę, kuri gražiai skamba žodžiose, bet kurios nerasi darbuose mūsų tautiškiųjų vadovų. Vargšui be skatiko negalima rasti teisybės, kadangi už dolerį šiandien ir liudytojus galima nusipirkti....

K. Kubilius, S. Kubilienė.

Homestead, Pa.

Čia yra didelės Carnegie plieno dirbtuvės, kurios apie 4 savaites atgal sustojo. Liko daug lietuvių be darbo. Šiamė miestelyje gyvena arti 150 lietuvių šeimynų. Išviso lietuvių randasi apie 500. Daugiausia jie yra tamsūs; vietinis kunigas draudžia skaityti pirmieviškus laikraščius ir knygas. Pradeda atsirasti, ypatingai iš jaunųjų, tokie, kurie jokių draudimų jau nepaiso.

Porą metų atgal susiorganizavo LSS. kp., SLA. kp. ir H. L. D. Kliubas, kuris yra uždėtas ant laisvų pamatų ir gana gražiai gyvuoja. Tas kliubas ketina prisidėti prie wilmerdingiečių L. S. draugystės rengiamųjų prakalbų, kuriosna ketinama užkviesti Dr. Šliupą lapkričio 24.

Išrinktas komitetas susinešimams su aplinkinėms draugystėmis, galėsiančiomis dalyvauti prakalbose, kurios, turbūt, bus laikomos McKees Rocks, Pa., Wilmerding, Homestead ir Pittsburg, Pa.

Velijančios prisidėti prie prakalbų arba turėti savo prakalbas aplinkinės draugystės malonės kreiptis šiuo antrašu:

L. Verbliugevičius,

P. O. Box 92, E. Pittsburg, Pa.

Toluca, Ill.

Anglių kasyklose darbai eina gerai. Trūksta 300 angliakasių, taigi atvažiauvusieji darbą gauti gali, tik tai reikia būti junijistu ir mokėt darbą. Uždėbama čionykščiose kasyklose nuo \$2 iki \$4. Darbas geras. Daugiausia kasama minkštąsias anglis.

Antanas Majajauckas.

Athol'io lietuvių atydai.

Atidarėme žieminius savitarpinio lavinimosi kursus, kur rengsime diskusijas, mokinsimės dainų ir deklamacijų, skaitysime prelekcijas, referatus ir t.t. Kursai atsibus kas sekmadienis; prasidės visados pusė po 7 vakare, 297 Cottage St.

Todėl lietuviai ir lietuvaiteš, kurie interesuojatės šviesa ir visuomenės gyvenimu, nepraleiskit progos, bet visi ir visos lankykitės, viršpaminėtuosna vaka-

ruosna. Užtikriname, kad nemažą sau naudą iš to apturėsime. Jūsų *Taunis*.

Pittston, Pa.

Darbai vidutiniškai juda. Iš kitur pribuvusiems nesunku darbas gauti, bet uždarbiai menki. Yra keletas tokių, ką gauna po \$50—\$60 į dvi savaiti. Šitie labai yra užsiganėdinę dabartiniu savo padėjimu, sako jiems geriau nereikia, kaip dabar, ir kliudo žmonių susipratimą; jaigu išsina kalba apie parsikvietimą kokio kalbėtojo, kuris paaiškintų darbininkams apie jų padėjimą ir reikalą energiškesnės kovos už savo būvį, tai tokie net iš tolo neprisileidžia minties apie reikalą "cicilistiškų" prakalbų. Galvočiai, vienok, užmiršta, kad darbininkai daugiausia čia teuždirba tikslai po 5—6 dol. ir kad jų vienyjimas ir klesiškasis susipratimas galėtų atgabenti jiems didelę naudą.

Kad ir yra keli vaikinai prijaučiantieji visuomeniškam darbui, tai ir tų supratimas pasirodo, ko yra vertas, prisiėjus jiems rengti prakalbas ir užsikviesti kalbėtojus. Svarbiausias klausimas — tai užsikviesti tokius kalbėtojus, kurie nekalbėtų apie socializmą. Sykį kalbėtojas pradeda aiškinti socializmą, kad jo kalba ir gana gerai publikai patiktų, prakalbų rengėjai, susipratėliai "inteligentai", tuojau pradeda nerimauti ir melsti pirmsėdžio, kad netinkamą sau prakalbininką sustabdytų. Taip atsitiko, pav., kada kalbėjo drg. A. Baranauskas.

... Daukanto dr-stė rengia apvaikščiojimą paminėjimui Simano Daukanto dienos gimimo. Ketinama pasikviesti kalbėtojus iš kitur, tikslai nežinia, kokius — drg. Živatkausko nenori, o A. Stankeviče (salaveišis) į laisvas prakalbas vargiai beis.

Tai cts.

Syracuse, N. Y.

239 SLA. kp., bei Šv. Jurgio dr-stė sukolektavo per savo susirinkimą \$4.55 Antanui Deltuvai, atsišaukusiam į SLA. narius, kurių pagelbos jis prašė. Atėmus 5c. už krąsą, pasiūsta \$4.50 centrališkam izdininkui, kuris teiks perduoti, kam tie pinigai yra skiriami.

Jonas Bataitis ir Baltrus Maciulaitis aukavo po \$1.00; Andrius Vunagas — 50c. ir Antanas Miškinis, Simanas Bujokas, Jonas Anuškevičius, Stanislovas Taraila, Jokūbas Klenavičius ir Juozas Ribokas po 25c. Po mažiau aukavusius nepaduodu.

J. Klenavičius

Suareštavo "Kovos" redaktorių.

"Kovos" redaktorius J. B. Smelstorius keletą savaitių atgal apraskė nežinoma už ką J. Miškinį, dirbantį "Kovos" spaustuvėje. Spalio 6 d. J. B. Smelstorius suareštuota. Magistratas (No. 5) James A. Carey, peržiūrėjęs skundą, perdavė bylą augštesniam teismui, o J. B. Smelstorių patupdė kalėjiman po 500 dolerių kaucijos.

Sykiu su J. B. Smelstorių papuolė į kalėjimą ir vienas lenkas, dirbęs "Kovos" spaustuvėj, B. Bujanovskis, taipogi už grasinimą sudaužyt J. Miškiniai

veidą ir t. t.

Nebūtų instabu, kad dasileistų to nuo gatvės paimitas prastuolis, bet šlykštu girdėt apie tokį atsitikimą su redaktorium, mokytoju etikos, pavyzdžiu kitiems!... *Zeceris.*

Grand Rapids, Mich.

Spalio 2 laikė pas mus p. K. Šeštokas, valparaisietis prakalbas, kurias parengė LSS. 51 kp.

Kalbėtojas nuosekliai paaiškino apie žmogaus išsivystymą, kaip išsivystė žemdirbystė, vaizba ir pramonija; kaip atsirado tautos, karės, karaliai, ponai vergai etc.

Antrą kartą p. K. Š. aiškino Lietuvos istoriją, primindamas svarbiausius jos atsitikimus.

Prakalbos labai užganėdino žmones. Kalbėtojo kalionės lėšų apmokėjimui surinkta \$8,30.

Jau nuo 10 mėn. gyvuoja Liet. Sūnų dr-stė, susitvėrusi ant laisvų ir tautiškų pamatų. Jojon priguli 150 narių. Nors lygšiol ta draugija užsiimdavo svaiginančių gėralų parda vinėjimu vienok dabar jau pradeda kitaip veikti ir jau išsirinko komitetą moksliskų prakalbų rengimui.

Jonas Besasparis.

Iš Suvienytų Valstijų.

Gelbėja ateivius.

Boston, Mass. — Vietinis skyrius Jaunų Krikščionių Vyrų Sąjungos (Y.M.C.A) laikė keletą susirinkimų, apkalbant ateivių reikalus. Ateivystei prirtarta ir išnešta nutarimas dėti visas pastangas, kaip geriaus pagelbėjus ir pralavinus ateivius.

Y.M.C.A. įvairiose vietose yra insteigusi 34 mokyklas svetimtaučiams, 23-jose jų mokinama, apart anglų kalbos, istorijos, geografijos ir aritmetikos, dar higienos ir šios šalies rėdymo.

Minėta draugija užlaiko prie Europos emigracijos uostų savo apmokamus sekretorius; jų užduotis yra suteikti reikalingas informacijas emigrantams, kuriems yra dalinama tam tikros informacijos kortos ir knygutės, atspaudintos 28-iose kalbose.

Girių gaisrai.

Rainy River, Ont., spal. 11. — Apielinkėse Warrroad, Minn. ir Rainy River siaučia miškų gaisrai, kurie jau spėjo apimti 36-šių ketvirtainiškų mylių plotą. Liepsnose žuvo 139 žmonės. Gaisro padarytus nuostolius apskaitoma į \$5,000,000.

Nenori kriminalistų veislės.

New York, spal. 10. — Dr. Reed savo paskaitoje apie kriminalistų ir silpnapročių veislės panaikinimą nurodė reikalą praplatinti kalėjimuose lytišką operaciją, vadinamas vazetomija. Ta operacija yra lengva ir nelabai skaudi, taip kad nereikia jokių anestetikų. Per tą operaciją asmuo praranda vaisingumą, bet jo sveikatai tas nieko nekenkia. Jaigu gi pakvaišėlis protiškai išgytų arba krimikalistas

pasitaisyti, tai per menką operaciją vėl galima jam sugrąžinti vaisingumą.

Indianos valstijos kalėjime padaryta jau apie 1000 vazetomijos operacijų vyrams; galima vienok be ypatingo vargo ar pavojaus panašią operaciją daryti ir moterims. Vazektomija tai nepaprastai svarbus įrankis sulaikymui besiplatinimo kriminalistų ir idiotų iš prigimimo. Pastebėtina, kad tuo tarpu kaip pas protiškai ir doriškai sveikus gimimų skaitlius mažinasi, pas kriminalistus ir pakvaišelius jis vis auga.

Pasikėsiniimas ant Chinų kunigaikščio.

San Francisco, spal. 9. — Suareštuota chinetis Fog, norėjęs nušauti iš revolverio chinų kunigaikštį Tsai Hsun, dėdę chinų imperatoriaus. Kunigaikštis grįžo tėvynėn. Einant jam ant laivo užpuolė minėtas chinetis, bet pasikėsiniimas nepavyko. Norėta atimti kunigaikščiui gyvastis, už ką paprastai ji yra atimama didžiūnams — už žmonių prispaudimą.

Užsimoka \$11,000 maito.

New York, spal. 11. — Poni W. K. Vanderbilt užsimokėjo už persiūstas iš Europos prekes \$11,000. Buvo 45 skrynios, daugiausia prikrautos paryžiškų sejonų, Be to, persigabenta įvairių brangdaikčių ant \$200,000. Apžiūrėti visas insivežamas ponios Vanderbilt prekes ėmė 5 valandas.

Nenori likti senmergėmis.

Threnton, N. J., spal. 10. — Susitvėrė merginų klubas su siekiu sąveikti merginų ištekėjimui ir išvengimui nemalonaus senmergių padėjimo. Kiekviena klubo narė prižada iki 30 metų ištekėti, nežiūrint ant to, kaip, kur ir kokį vyrą galima bus sugriebti.

Prieš vaikų bučiavimą.

St. Paul, Minn., spal. 9. — Vietinės merginos suorganizavo draugystę, kuri varys propagandą prieš mažų vaikų bučiavimą. Prie vietinių mergaičių draugystės pristojų nemažas skaitlius Minnesotos universiteto studentų; mat, bučiuojant kūdikius labai lengva užkrėsti juos kokija liga, prieš ką ir kovojama.

Atleidžia vagiui.

St. Louis, spal. 9. — Nuo italijono Anton Ricardi, kuris laikė valgyklą, jo paties tarnas pavogė ir praleido \$1,716. Išpradžios buvo pašaukęs policistą ir suareštavęs, bet paskiaus paprašė, kad prasižengėlių paleistų ir nebaustų. Italijonas paaiškino, norįs duoti progą pasitaisyti. Vagis paliuosuotas.

Vaistas nuo kiaulių koleros.

Washington, spal. 10. — Nepersenai išrastas vaistas suturėjimui koleros tarp kiaulių pasirodo puikiai veikias. Tai buvo datirta iš keleto eksperimentų ant kiaulių. Buvo suleista į kruvą: 18 kiaulių, kurioms buvo inčirkšta prieš-kolerinio vaisto, 4 užsikrėtusios kolera ir 8 sveikos. Nuo užsikrėtusių apsirgo sveikosios; 18 gi, taip sakant, inčiepytų kiaulių išvengė ligos.

89 m. tėvas pasodino kalėjiman 64 m. sunų.

New York, spal. 10. — Tulas 89 m. senis padavė teisman savo sūnų, 64 m. amžio. Sūnus buvo kaltinamas už girtuoklystę. Tėvas pasisakė, visą laiką maitinęs savo sūnų ir norėjęs jį bent nuo girtuokliavimo atpratint. Tam nepavykus, atsikreipęs dabar į teismą, kad tas pamėgintų pataisyti jo sūnų. Girtuoklis pasmerktas kalėjiman ant šėšių mėnesių.

Nelaimė kasyklose.

Starkville, Col., spal. 11. — Colorado Fuel and Iron Company kastynėse atsitiko eksplozija, kuri palaidojo po žemės virš 50 kalnakasių. Po 34 valandų kasimo atrasta 10 užmuštų. Kas su kitais atsitiko, dar nežinoma, vienok daugybė gazo tose kastynėse priverčia manyti, kad visi žuvo.

Beteisiai negrai.

Tapoka, Kan., spal. 12. — Negras Williams nusipirko vienoje geresniųjų vietų namus. Baltiemsiems tas nepatiko. Imta šaudyti į negro rezidenciją, o paskui net padegt mėginta. Negras kreipėsi miesto valdžion, reikalaujamas, kad piktadarijai būtų suimti; neatkreipta jokios atydos į jo prašymą, o baltieji dar labiaus ima gązdinti ir erzinti juodveidį.

Atiduokit pinigus pačioms.

Chicago, Ill., spal. 12. — Policistas, kuris pradėjo savo tarnystą 40 metų atgal, gaudamas \$65 į mėnesį, turi \$300,000. Jis visados pavesdavęs savo uždirbtus pinigus pačiai, kuri, ačiu savo gabumams prie biznio, mokėjo vyro algą padidinti, atsargiai kartas nuo karto pirkdama nejudinamąjį turtą ir vėl parduodama su uždarbiu.

Iš visur.

Peterburgas.

Lietuvių Mažturčių draugija gavo leidimą įsteigti prekybos mokyklą. Mokykla bus prekybos ir pramonės ministerijos žinyboj ir turės mokytojų ir mokinių teises.

Mokslas tęsis penkerius metus, bus išguldoma ir lietuviška kalba. Pirmenybę turės lietuviai, kitataučiai tegalės užimti tik likusias vietas.

Peterburgo lietuviai mokyklos naudai rengia spalio 16 d. vakarą.

Tiek tuo tarpu teturim žinių apie tą taip naudingą ir reikalingą mokyklą lietuviams. J.

Biurokratų vagystės.

Išėjo eikštėn, kad tiesiant Siberijos geležinkelį padaryta suktybių ant 23,000,000 rublių.

Valdžios ingaliotiniai fabrikavo dokumentus, rokavo išlaidas už nebuvusius darbus, ėmė kyšius, pardavinėjo valstijos savastį ir materijolą, ėmė vietoj anglies žemę, pardavinėjo urėdus, vežė privatiškai prekes ir t.t. ir už viską sėmė sau pinigus. Vogė in-

zinieriai, vogė valdiški užveizdos, vogė gelžkelių stotelių sargai.

Jau susekta 300 ypatų, dalyvavusių tose vagystėse. Rankose valdžios randasi tūkstančiai pūdų sukčių laiškų, apšnekančių vagystės būdus.

Portugalija.

Išgriovus monarchiją, visas šalies rėdas perėjo respublikonų rankosna. Respublika reikalauja sau užtvirtinimo nuo kitų viešpatysčių.

Išvyta visa dvasiškija iš jaunutes respublikos rybų. Sukonfiskuota dideli vienuolių turtai. Sulyg paskutine apyskaita naujos valdžios įvykdymas prekiaavo 3000 gyvasčių.

Karalius randasi Gibraltaro tvirtovėje po anglų globa. Apie jo tolesnius užmanymus nieko nežinoma. Jis raminas save, kad taikęsis su valia žmonių ir jaigu parlamentas būtų norėjęs respublikos, būtų atsisakęs nuo sosto iš liuso noro.

Ex-karalius pasakoja esąs ramus ir su savo jaunyste ir sveikata be sosto galėsiąs laimingai pragyventi. Vienok tai tiktai pasigirimas. Žinoma yra, kad karalius norėjo atimti sau gyvastį, kuomet liko kariumenės apsuptas savo palociuje.

Ispanija.

Pasisekimas revoliucijos Portugalijoje suteikė daug drąsos ir vilties Ispanijos revoliucionieriams. Monarchijinė valdžia rengia kovon ne tiktai reguliarišką kariumenę, bet ir ginkluoja rezervus.

Koksai Ispanijos monarchijos padėjimas, galima spręsti iš to, kad pats karalius Alfonsas ypatingai prima armijos vadovystę. Šnipų ir policijos agentų pilni užkampiai. Respublikonai, socialistai, anarchistai ir kiti laiko tankius susirinkimus, rengia prazučiai monarchijos plenus ir veda diskusijas, kaip geriau pasinaudojus iš laukiamo monarchijos puolimo savo partijai.

Turkijos finansai.

Konstantinopolius, spal. 15. — Išdo galutinas ištuštėjimas priverčia valdžią bijoti betvarkių netolimose ateityje. Priežastis neramumo ir neužsiganėdinimų yra neišmokėjimas algos kariumenei ir urėdninkams. Turkijoje dabar yra visa armija badaujančių urėdninkų.

Paėmus naujiems turkams šalies rėdymą į savo rankas, rasta viskas skolose; nauja gi tvarka tiek lėšavo, kad jau pirmose jos gyvenimo dienose stokavo pinigų. Prie senosios tvarkos ar atsitikdavo urėdninkams ir kareiviams gerokai praalkti, kol susilaukdavo algos, bet tokio algų užsivilkimo nėkuomet dar nebuvo. Vienu tiktai užvilktų algų išmokėjimui reikia \$3,000,000. Turkija jieško užrubežinės paskolos, abejojama, tačiau, ar nusiseks ją gauti.

Turkai užmuša 800 druzų.

Sukilimai druzų Sirijoje nuolatiniai atsikartoja. Keletą dienų atgal pasiūsta ten turkų kariumenė su

paliepimu atimti ginklus nuo nenuoramų; tie nenorėjo pasiduoti ir sukilo, už ką daugiau, negu 800 jų užmušta ir daugybės sužeista.

Akcyzas ant alaus mokytojų apmokėjimui.

Austrija uždėjo po 1c. akcyzo ant kiekvienos alaus kvortos, idant per tai galėtų geriau apmokėti mokytojus. Bravorų savininkai kelia didelį protestą prieš tokį instatymą, skundžiasi, kad praėjusiais metais alaus varymas nedavė jokio pelno, ir kad valdžia taip elgdamasi pribaigtinai griaua Austrijos aludarystę. Kaip visur, taip ir Austrijoje, liaudžiai sunku persiskirti su alkoholiaus nuodais, todėl ir ji protestus kelia, kam ją verčia mokėti brangiau už alų.

Gelžkelių straikas Francuzijoje.

Paryžius, spalio 15. — Straikuoja per 80,000 gelžkelio tarnų ir darbininkų, reikalaujančių pagerinimą mokesties ir darbo išlygų. Iš priežasties straiko kai-kuriems miestams pradeda stokuoti maisto ir darbininkų. Ministerija pristate kariškus inžinierius ir kareivius operuoti gelžkelius; straikas sparčiai platinasi. Valdžia sako negalinti užganėdinti darbininkų, nėra gelžkelių pataisymas daug prekiaves, o šiais metais ir be to jau išmokėjus darbininkams \$3,500,000 daugiau, negu pernai.

MARGUMYNAI.

ŠOKIAI.

Šokis* yra tai ritmiškas judėjimų sutaikymas. Nėra šokio be ritmo. Šokių pamatas — tai patraukimas išreikšti susijudimus veikme. Ant kiek iš istorijos žinoma, kiekvienas šokis buvo akomponuojamas ar tai muzika, ar tai bugno mušimu, ar tai barškalu, ar tai rankų plojimu. Neretai šokiai būdavo akomponuojami dainavimu. Užganėdinimas iš miklių ir ritmišką judėjimų, užganėdinimas iš išliejimo smarkių susijudimų suteikia ganėtinai išaiškinimą palinkimo prie šokių, kuriuos primityviški žmonės taip mėgdavo.

Primityviškų žmonių šokiai turėjo vientik estetišką*) prasmę. Tik vėliau jie priėmė kitoniškas reikšmes, kaip va: socijališką, karišką, religijinę. Pirmoji rūšis apima visus komiškus ir erotiškus šokius, antroji — šokius, tarnaujančius sužadanimui narsumo prieš kovą, apvaikščiojimui pergalės arba pamėgdžiojimui žvėrių judėjimo po laimingos medžioklės; trečioji rūšis apima šokius burimo ir gydymo. Nebuvo jokios artistiškos priemonės, kuri būtų taip judinusi ir dilginusi primityviškus žmones, kaip šokiai. Juose primityviškas žmogus randa didžiausią estetišką užsiganėdinimą, prie kurio jis taip gebsnus. Primityviškuose šokuose judėjimai yra labai energiški.

Užsiganėdinimas iš šokio nėra judėjimų išdava. Estetiška šokių pusė slepiasi ne judėjimų energiškume, bet jų sutvarkyme; ritmas — svarbiausia šokių

*) Estetiką yra mokslas apie grožį bei patogumą.

ypatybė. Štai kaip Eyre atsiliepia apie australiečių šokius: 'Instabu matyti, kaip pilnai laikas yra užlaikomas ir kaip stebėtinai lygus supuolimas šokėjų judėjimų su muzikos intonavimu. Besigerėjimas ritmu giliai sėdi žmogaus organizme'. H. Spencer patėmija, kad kiekvienas smarkesnis dvasios susijudėjimas išsireiškia ritmiškuose kūno judėjimuose.

Džiaugsmas iš šokimo pirmiausia yra jaučiamas pačių šokėjų. Tačiau jų linksmybė atsispindi ant žiūrėtojų. Šokėjas net negali nei savęs tēmyti, nei šokančių savo bendrų; jis negali gerėtis tvarkių judėjimų reginių, kaip žiūrėtojai gali. Jis jaučia šokiama, bet jo nemato; žiūrėtojai-gi nejaučia, bet mato jį. Užtat šokėjas yra atlygintas žinojimu, kad jis traukia prie savęs atydą. Abidvi pusės daėina kartais lig tokio susijudėjimo, kad, tarsi, apsvaigsta-padūksta po intekme judėjimų ir tonų.

Tėmijant šitokią šokių veikmę, kaip ant šokėjų, taip ir ant žiūrėtojų, neindomu, kad šokiai tankiai priima religijinę reikšmę. Daleistina manyti, jog primityviškas žmogus, ant kurio šokiai taip giliai veikę, galėjo intikėti, kad jie turi tūlą intekmę ir ant dvasiškų esybių, kurių padavadijimai nusprendžia jo likimą. Taip, jis atlieka šokius nubaidymui pikty arba permaldavimui gerų dvasių. Nuo pat pradėios užrašytos istorijos pas visas tautas mes matome šokius, panaudojamus religijiniams tikslams. Pirmųjų krikščionių bažnytinėse apeigose šokiai irgi turėjo ženklvą vietą. "Šokiai, kaip dailė, buvo padėjėjai invairiuose mieriuose. Šokių panaudojimas, kaip padėjėjo religijinio iškilmingumo padidinimui, išpuola pirmiausiai pažymėti. Religijiniai šokiai susidėjo iš palengvų ir išdidžių procesijų per miesto gatves arba aplinkui altorių. Daugiausia juos atlikdavo kunigų būrys; tačiau prie progos abiejų lyčių miestiečiai visokių sluogsnų, be jokio pažeminimo savo ypatai dalyvavo tose iškilmėse". (Catholic Encyclopedia).

Primityviškų šokių siekis buvo grynai estetiškas, tačiau jų intekmė siekė toli už estetikos rybų. Jokia primityviška dailė neturi tokios kultūriškos reikšmes, kaip šokiai. Žiūrint akimis dabartinio kultūriško žmogaus, pripažintum šokiams svarbą tame, kad jie suartina lytis. Ištikrųjū, tai vienatinis socijališkas veiksmas, likęs dabartiniams šokiams. Vienok primityviškas šokimas taip plačiai skiriasi nuo dabartinio, kad jokio išvedimo negalima padaryti iš vieno apie kitą. Primityviški šokiai buvo atliekami vienu vyriškių, moteriškių gi rupesty buvo muzikališkas akompanavimas.

Nėra abejonės, kad šokiai pastumėjo lytišką susidraugavimą; juk mitrus ir tvirtas šokėjas gilų inspodį darė ant žiūrėtojų-moteriškių; o tvirtas ir gabus šokėjas buvo taipogi sumanus medėjas ir drąsus kariauninkas; tokiu būdu šokiai prisidėjo prie lytiško pasirinkimo ir rasos tobulinimo. Kokia didelė šokių reikšmė nebūtų tame atvejyje, reikšmingiausia jų svarba slepiasi dar ne čia.

Laukinių žmonių šokiai yra paprastai daugskaitliai, vieši šokiai. Visos genties žmonės, o neretai

kelių genčių nariai, jungiasi tokiuose šokuose, ir visa susirinkusi minia juda-kruta pagal vieną taisyklę vienu laiku. Šokių insidegime visi dalyvautojai, kaip ir sutirpsta į vieną esybę. Laike šokių jie randasi visuotino socijališko susivienijimo padėjime, ir visas šokėjų būrys jaučia ir veikia, kaip vienas organizmas.

Primityviškų šokių socijališka reikšmė slepiasi tikrai šitoj veiksmėj socijališko susivienijimo. Jis jungia ir platina žmones, kurie savo kasdieniniame gyvenime yra blaškomi reikalų ar geismų į visas puses, veikti po vienu impulsu, su vienu jausmu, dėl vieno dalyko. Jis inveda rėdą ir taiką į besibastančių skirtingų genčių medėjų gyvenimą. Patys laukiniai žmonės patėmijo socijalizuojančią šokių įtekme. Australiečių šokiai tarnauja, kaipo ženklas taikos užtikrinimo tarp dviejų genčių. Dvi gentys, norėdamos patvirtinti abipusinį gerą jausmą, šoka krūvoj.

Tat svarbiausia šokių reikšmė buvo socijalizuojantis jų veiksmas. Bet, laikui bėgant, pasidaugino genčių nariai, taip kad pasidarė jų perdaug, kad būtų galima jungtis viename šokyje. Čia jau šokiai pradeda nustoti savo socijalizuojančios prasmės. Pas nomadus (besikilnojančias iš vietos į vietą tautas) šokiai buvo viešas pokilis; pas šių dienų civilizotas tautas šokiai yra tuščias teatrališkas reginys ant scenos arba paprastas draugijinis pasilinksminimas sveitainėje. Rods, socijalizuojanti šokių veikmė ir dabar tebetarnauja lyčių suartinimui, bet ir čionai jų vertė abejotina. Daleistina, kad primityviškieji šokiai buvo pragumus lytiškuose pasirinkimuose, nes mitriausias ir sumaniausias medėjas paprastai buvo vikriausias ir smarkiausias šokėjas. Šioj gi gadynėj proto spēka turi visur viršų, ir balių karalienės ir karaliai tankiai labai liūdną rolę lošia aktyviškame gyvenime. Šių dienų civilizacijos baletas su savo gražiai iškraiptyta gamta gali užganėdinti tik vulgarišką žingeidumą. Šiągadyniniai šokiai perstato iš visų atžvilgių pėdzenklinį organą, kuris tapo be vertės, iš priezasties socijališkų sąlygų persymainymo; dėlto jis turi išsiveisti. Jo veikmės vietą senai užėmė kitos dailės.

Pranas Gudas.

CHINŲ PLĖŠIKAI.

Chinuose yra tvirtai susiorganizavusi plėšikų brolija vardu Kouan-kouen, kas reiškia pasiutišką galvažudį-plėšiką. Parubežinėse provincijose jie yra žinomi, kaipo chunchuzai, orolisai ir t. p. Ta brolija nepripažįsta jokio svietiško bei tikėjimiško instato, jaigu nerokuot plieninių principų brolybės drąsos ir pasiaukavimo savo bendrovės interesams.

Vienok Kouan-kouen centralinėje Chinijoje yra gana populiariškas gaivalas. Jie yra garbinami moterų, gerbiami vyrų, apdainuojami liaudies dainose ir baladose; per kaimiečių iškilmes jiems yra suteikiama garbinga vieta arba vadovystė. Ir ne be pamato liaudis gerbia tuos plėšikus: jie prispaustųjų draugai ir sykiu užkeikti valdzios ir prispaustųjų-turčių priešai. Žudydami ir apiplėšdami didžiūnus, jie

tankiai pasidalina savo laimikiais su liaudimi Nestebėtina tat, kad liaudis juos pas save priglaudžia ir užlaiko.

Kouan-kouen užlaiko miestuose gerai suorganizuotą šnipų sistemą. Pastarųjų pilna visur: turgavietėse, viešbučiuose, raštinėse, valdiškuose ir privatiškuose bankuose ir t.t. Čia policijos perdėtinis duoda plėšikų gaujai žinią, kad rengiama medžioklė ant jų. Tenai ištikimas ant pažiūros kasierius raštiškai praneša jiems, kad toks ir toks bankas siunčia ten ir ten, tada ir tada, tokiu ir tokiu keliu arba kanalu tiek ir tiek pinigų.

Kouan-kouen yra lygiai drąsus, narsūs, kaip gudrus ir vyliūgingi. Kadaisė beveik kiekvienas jų buvo teisingu ir geros valios žmogumi. Daugiausia jų pakliūva piktadarių armijon dėlei valdžios persekiojimų. Ženklyva jų dalis yra tapę beteisiais piliečiais už kokį menką prasižengimą, už kurį net Rusijoje nebūtų baudžiama. Vieni jų liko plėšikais, netekę savo turto, kurį valdžia konfiskavo, kiti pristoja prie tos keistos brolijos, idant atkeršyti valdžiai už giminės ar draugo nukankinimą; tretiems įskaudo bežiūrint į valdžios žiaurumą link kitų žmonių ir t.t. Suprantama, randasi ir paprastų dykaduonių-plėšikų, užsiimančių ta profesija dėl ištvirkimo, vienok tokių palyginamai nedaug.

Nauji nariai tepriimama Kouan-kouen brolijon tiktai po stropiausių, ilgų bandymų. Naujokai yra kankinami, troškinami, alkinami. Po to turi sudėti baisią iškilmingą prisiegą, kad bus iki aguonos grūdeliui paklusnus ir ištikimi savo brolijai. Naujiems nariams išrodoma kankynės, kurios jo laukia sulaužymo prisiegos atvejyje. Tos prisiegos varžiai laikomasi ir išduoti brolijos paslaptį — kaip ir negirdėtas daigtas tarp Kouan-kouen, nežiūrint aštriausių torturų.

K. V.

AMŽIO PASIILGINIMAS.

Šimtas metų atgal viduramžiu žmogumi skaitėsi 35 metų asmuo, 50 m. ypata buvo laikoma už seną. 30 m. mergina tuomet statyta kampan, kaip senmergė. Bet šiandien mes jaučiamės dar jaunais, sulaukę 50 metų.

Mirčių statistika parodo, kad vėlybesnės gentkartės žmonių daug ilgiau gyvena už savo pranokėjus. Pavyzdžiui, Bostone praeitą savaitę mirė dvi žmonos, pragyvenusios daugiau, negu po 100 m. Tris gi ypatos mirė nedasiekusios to amžio tiktai vienais-kitais metais. Mirčių 70 m. amžyje buvo visai nedaug.

Šiandien jokių dyvų nėra girdėti apie šimtmetinį žmogų. Amžio prasiilginimo priežasties reikia jieškoti geresniame supratime ir prisilaikime hygiėnos, nekaip pirma. Vienu iš svarbiausių faktorių čia turime pripažinti tai, kad žmonės pradeda prisilaikyti saiko valgiuose ir gėrimuose, kas dažnai mūsų prabočius pirm laiko pasiūsdavo karstan. 70-80 metų atgal didieji ēdikai ir gerikai buvo tikrais seniais, sulaukę 50 m., o daugiau, kaip 60 m., labai retas kas

tegyveno. Senesnėse gi gadynėse žmogaus amžis buvo dar trumpesnis.

K. V.

Jonas V. Lutkauskas.

Vidurnakčio mąstys.

Tokios mąstys pas mane gema vidurnaktyje, kuomet, apsuptas tamsos ir tylos, aš guliu savo lovoj ir esu pasinėręs giliose svajonėse: Aš vaidentuvėje persistatau save pelyjančiu ir pūvančiu šaltoje žemėje: mano kūnas yra naikinamas kirminų, mano kaulai pūva, mano kraujas sustingęs, sušalęs į šmotą pūvančios medegos, mano smegenys persikeitusios į pasibjaurėtiną substanciją-sudėtinę. Ir ant šio taip sukaneveikto lavono yra sukasta keletas pėdų žemės su sunkiu akmeniu, ženklinančiu mano paskutinį atminimą ir slėgenčiu sunkiai žemyn....

Tamsa mano kambaryje kaskart didinasi. Šios išblyškusios ir baisios mirties dvasių vaidentuvės atšaldo mano gyslose kraują. Aš drebu. Aš bijau tamsos ir, kaip galėdamas, bandau užmerkti akis vis tvirčiau ir tvirčiau.... Bet galingas ir neapribuotas troškimas subudina manyje geismą jaustis dar gyvu, laikytis prie butybės-gyvasties ir būti dalimi, jausminga pasaulio mąstyse. Vienok aš bijau-drebu vis labiau ir labiau, kovodamas su savim. Aš bandau visomis pastangomis susimąžinti į smulkiausių pavidalą ir slenku po lovos uždangomis, kabindamasi su uždangomis kabindamasi su pašėliškai bjauria ir prazudyta viltimi prie grabo ir jo baisenybių.

Bet pamažu aš persistatau vaidentuvėje grabą augant didesniu ir didesniu. Kapų dvokesis ir tamsa skleidžiusi ir didinasi, iki, ant galo, užima visą erdvę. Viskas apsupta tamsos ir dvokesio ir viskas pluduruoja neaprybuotai tuščioje bedugnėje tamsos ir kokio tai mišinio. Ir aš podraug su tuomi skęstu greitai šioj neišmatuojamoj bedugnėj prapulties, užmaršties ir amžino pranykimo.

“Numirei ir užmirštas!”.... Aš girdžiu šiuos žodžius, skambančius, it numirelio laidotuvių giesmėje. Aplinkui esąs tamsumas yra pripildytas jų teroro. Juodumų bangos pavidale šių žodžių ritasi viešpatujančioje tamsybėje, kaip pašalinis užpuolikas, ir jos pasivys ir prigirdys mano dvasią, skandindamos gelmėje, gelmėje begalinio nieko jurių

Tokios mąstys aplanko mane vidurnaktyje, kuomet aš nueinu į savo lovą ant pasilsio, po dienos sunkaus darbo ir kankynės. Jos aplanko mane šioje valandoje, kaip palengvintojos pasilsyje. Aš kalbuosi su jomis, kaip su savo geromis draugėmis, mano suramintojomis ir palinksmintojomis. Aš pasivadinu jas prie savęs, kaip sandrauges mano varguose ir nuliūdimuose.

Aš turėdavau daug smagesnes ir linksmesnes vaidentuves dienose mano laimingos jaunystės. Tuomet su užmerktomis akimis ir tamsoje nakties šešėlio aš

vis galėdavau matyti saulės šviesą. Aš būdavau visuomet savo dvasioje tarpe gražaus ir linksmo šypsojimosi, matydavau linksmumu spindinčius žmonių veidus, gyvus žmones, linksmi šokančius ant gyvastį teikiančios žemės, apdovanotos šiluma ir grožiu dangiškų spindulių.

Bet, praslinkus aniems brangiems laikams, gyvenimas perstojo buvęs man sapnu; jis persikeitė į tikrą, ir medegos, iš kurių mano dvasia budavojo sau fantaziją, persikeitė. Grožis ir linksmybė mano prote tapo suvienyta su ištvirkimu ir nedorybe, tamsumas ir sielvarta sujungti su teisybe ir nekaltumu. Mano senų, brangių draugų veidus, žymėtu žyme žmoniškumo, aš randu dabar dulkėse ir purvyne. Juose matyti liepsna laimės, jau senai užgesusi; užuot laimės juose liepsnojo ugnis, ugnis revoliucijos ir neapykantos neteisybei. Ir šias gražias, pasitraukusių vietas gamtoje, aš dabar randu apstatytas namais laukinių žvėrių ir žmogėdų. Ten jie bastosi, ten jie medžioja savo aukas, ten jie atlieka žudystes.

Ir po dienai, perleistai šiuose viršutiniuose gyvenimo neteisybių tyruose, po daugelio valandų, perleistų tarpe šių gražių gamtos vyzdžių, subjaurintų nuodėmėmis ir nedorybėmis, aš neriu giliai-giliai į kapus susitikti su anais žmogiškais gaivalais — mano draugais, pasikalbėti ir išsireikšti tikrais širdies jausmais.

Aš bėgu ten palengvinimui, susiramimui. Tamsumas kapų yra sunkus ir sloginantis, bet ne taip kankinanti, kaip saulės šviesa, kurioje aiškiai mato si, kaip tigrai ir liutai drasko aukas. Jo rubežiai yra siauri, bet daug platesni, negu kalėjimų, kurie kankina kūną ir nualina dvasią su tamsybės mamona.

Mąstys apie mirtį padaro gyvenimą tobulu. Ši yra tik vienintėlė viltis, neapribuotai atvira kankinamam ir torturuojamam vergui, prirakintam prie gyvenimo uolos ir į šnotus draskomam žvėrių dabartinės sistemos.

Ir koks yra smagus susiramimas ir palengvinimas, matant visą šį pasaulį beformiškai tuščiu! Nemaž paguodos atrandį, perstatant fantazijoje visą užgesusį gyvenimą: visi dusavimai nutildyti, visos ašaros nudžiointos, ir visas riksmas ir suktybės brutališko aktyviškumo užbaigtos! Kas per džiaugsmas yra matyti ir persistatyti tą viską nuskendusiu bedugnėje jurių tamsybės ir užmaršties!

Tėmyk! Kaip tie žvėrys slenka, traukiasi ir dreba. Jie purtosi prieš prisiartinantį tvaną išnaikinimo ir mirties. Jis ateis, kaipo įdūkusi vėsula ir į sekundą jis išmes šios sistemos žvėris augštai oran. Jų kaulai sutrupės, jų kūnai pavirs į dulkes, o jų vietą užims nuožmus padūkimas. Vėsula mirties dūksta stipriai ir baisiai. Viską ji sudraskys ir viskas nuo jos turės išnykti. Aptilus ir nurimus audrai, ramumas ir santaika vėl užviešpataus, bet ten jau nebus likusios jokios gyvybės, viskas bus išnaikinta. "Gyvi numirėliai" vis leidžiasi žemyn ir žemyn į nasrus amžinos nakties ir užmiršimo....

Tai yra vienatinė fantazija, kuri suteikia man

ramybę ir pasilinksminimą, vienatinis vyzdis, kuris gali išstremti gyvenimo skausmus iš mano sielos. Kuomet nuvargęs ir sloginamas sunkenybių po dieniniam darbui, aš trokštu pasilsio vėlybose nakties valandose, pasikviečiu šias šmėkliškas ir baisias svajones, kad sergėtų ir linksmintų mane ir kad padarytų mano miegą versme atgaivinimo ir pastiprinimo. Angelais, serginčiais manō lovą, yra terorai kapų. Jie tik vieni gali numalšinti piktas vilnis apmaudos ir širdperšos, kurios ūžia ir kriokia mano sieloje.

Tiktai jie tegali nukreipti nuodijančias vilyčias neužsiganėdinimo ir revoliucijos. Gyvenimas šiadien be mirties suraminimo būtų pragariniu prakeikimu.... (Pagal H. Rogovą).

Faktai.

A. — Visviena aš nesuprantu, kam tu, talpindamas čia juokus, vadini juos faktais.

B. — Aš darau tai dėlto, kad Chicagos filologistas Kl. Jurgelionis turėtų iš ko rašyti "Lietuvai" gudrias peržvalgas.

Nesąjėjo.

Baltras, eidamas su savo draugu, susitinka su Kaziuku ir klausia, kiek jam metų.

— Septyni, — atsako vaikas.

— O! tu, turbūt, esi senesnis, — sako Baltras.

— Septyni, — užsispiriančiai tvirtina vaikas, užganėdintas, matomai, kad jį už vyresnį priėmė.

Čia Baltras atsikreipia į savo draugą dyvydamasi:

— Argi tai galima, kad tas vaikas būtų galėjęs instengti taip išsipurvinti ir apskresti į septynerius metus!

Tai geriausia.

ELZĖ. — Vyrai abelnai nemoka savęs susivaldyti.

EMILIJA. — Tu neišmetinėk jiems to perdaug. Jai-gu jie galėtų save susivaldyti, tai dauguma mūsų liktų senmergėmis.

Be jokio pavojaus.

Žmogus, kurs yra įsimylėjęs pats savyje, neturi jokių konkurentų.

Kvaili klausimai.

— Sunau, kodėl tu šiadien nebuvai mokykloj?

— Tėve, ar tu neatmeni, už ką tu mane vakar vakarą nuvarei gult?

— Ne. Už ką gi?

— Už uždavinėjimą kvailų klausimų.

Priima patarimą.

TEISEJAS (paliuosodamas kalinį). — Dabar tad aš veliju jums nesėbrauti daugiau su blogais žmonėmis.

KALINYS. — Ačiu! Daugiau tamstų tarpe nepasirodysiu.

Dėlei aiškumo.

No. 38 "Tėvynės" p. P. Kudirka užmeta man nekurias melagystes linkui mano korespondencijos, lįpusios No. 35 "Tėvynės", kurioje buvo aprašytos Norwoodo prakalbos, surengtos vardu šv. Jurgio dr-stės.

Neturiu reikalo išnaujo atkartoti savo korespondenciją, ir nieko daugiau negalėčiau savo pasiaiškini- nime pasakyti, kaip tik kad viskas buvo No. 35 "T.", teisingai paduota; ir p. Norkūnas aiškino, būk juo daugiau draugysčių, juo geriau, ir antras kalbėtojas utkartojo pirmo kalbėtojo žodžius, ir lietuvių vyrų nėra čia daug daugiau, negu 150, ir šv. Jurgio dr-stė silpnutė ir bereikalinga.

Nuo seniau čia gyvuoja DLK. Keistučio dr-stė. Nors tai maž-daug laisva tautiška dr-stė, tačiau joje buvo pildomi katalikų narių norai, tikėjimiški jų jau- smai nebuvo užgauliojami. Juk kas metai ir mišios buvo užperkamos iš dr-stės izdo. To, matyt, buvo permaža. Laisvesnieji nariai buvo perdaug neapken- stini, kad galima būtų karštiesiems katalikams su- gyventi vienoj draugystėje su laisvamaniais. Ir štai jie tveria naują draugystę šv. Jurgio vardu su tikslu nuslopinti Keistučio dr-stę, nėra mes ją sutvėrėme, mes ir pakrikdysim....

Patėmysiu, kad nereikėtų p. K. taisyti sveikų korespondencijų.

P. J. Babilas.

Aukos per "T." red.

Iš So. Boston, Mass. per F. Balčiausko varduves pas p. Joną Starkevičių svečiai, padoriai besivaišinda- mi, nutarė paminėti savo drg. F. Balčiausko varduves geru darbu ir paaukauti kiek Cherry, Ill. našlėms, ku- rių vyrai žuvo laike nelaimės anglių kasyklose. Suau- kauta \$2.70.

Po 25c. aukavo pp. Jonas Starkevičius, Albina Starkevičiutė, Bronius Stubeda, Vincas Vosilius, F. Balčiauskas, Kazys Miliauskas, Aleks. Bernotas, An- tanas Bernotas ir Justinas Miliauskutis; po 10c paau- kavo pp. Petrė Miliauskienė ir Julius Jeikšteraitis.

Pittston, Pa. Gauta nuo p. A. Galinsko \$6.60 aukų, surinktų Pittstone per prakalbas ir skiriamų Vilniaus moksleivių stipendijai.

Susirinkimai SLA. kuopų:

Plymouth, Pa. 37 kp. SLA. laikys savo susirinkimą 20 d. Spa- lio 1910 m., tai yra Ketvergo vakare ant 7 val., salėje J. Macevi- čiaus, 136 E. Main St. Neatbutinai visi sąnariai į tą susirinkimą turi pributi, kadangi konstitucijos bus dalinamos, balsavimas ant sekretoriaus, rinkimas kukpoj daktaro, tvarkimas reikalo kas link balius ir kiti svarbus reikalai visų laukia.

Sekr. Jonas Simanavičius.

Brooklyn, N. Y. 213 kp. SLA. bertaininis susirinkimas atsibus Nedėlio, 23 d. Spalio (Oct.), 101—103 Grand st., Tautiško namo svetainėj, 2 val. po pietų. Todėl kviečiami visi sąnariai pributi, nes bus labai daug svarbių reikalų, bus balsavimas ant centro se- kretoriaus. Malonėkite atsivesti naujų narių prisirašyti.

Pirmininkas A. Kondrotas.

Grant Works, Ill. 194 kp. SLA. bertaininis susirinkimas atsi- bus Nedėlio, 23 d. Spalio, 2 val. po pietų, A. Biliautsko svetainėj

1410 S. 49th ave. Neatbutinai visi privalote buti ir užsimokėti vi- sus mokesčius. Rašt. B. Goldikas.

So. Boston, Mass. 43 kp. SLA. susirinkimas atsibus 23 d. Spa- lio, Pobažnytinėj salėj ant penktos gatvės, So. Bostone. Meldžiu visų draugų ateiti į susirinkimą ir užsimokėti bertaininės 50 centų. Ateidami kožnas privalote atsivesti po vieną naują sąnarį prisira- šymui prie SLA. Sekr. K. Jurgeliunas.

Braddock, Pa. 152 kp. SLA. laikys susirinkimą Nedėlio, 23 d. Spalio, 2 val. po pietų, pas J. Pežą. Visi nariai kviečiami pributi, nes yra svarbūs reikalai, taipgi nepamirškite pakalbinti savo drau- gus ar pažystamus prisirašyti prie SLA. Sekr. Peža.

Worcester, Mass. 57 kp. SLA. bertaininis susirinkimas atsibus Nedėlio, 23 d. Spalio, svetainėj Beaver Hall, 7 Bartlett st., 7 va- kare. Kviečiami visi nariai pributi, nes bus balsavimas ant SLA. sekretoriaus bei kiti apsvarstymai. Neatbutinai turit pributi. Sekr. F. Tumosa.

Plymouth, Pa. 6 kp. SLA. bus bertaininis susirinkimas 23 d. Spalio, 1:30 po pietų, A. Stravinsko svetainėj. Meldžiami visi na- riai susirinkti, nes bus balsavimas ant centro sekretoriaus ir šiaip yra svarbių reikalų pranešti visų ziniai. Nepamirškite ir naujų narių atsivesti prisirašyti. Sekr. M. Zaletskas.

Wilkes Barre, Pa. 35 kp. SLA. susirinkimas bus 23 d. Octoberio 1910, 6 val. vakare, J. Koons salėj, 243 E. Market st. Susirinkit visi nariai užsimokėt bertaininę, nes po stubas daugiau nevaik- ščiosiu kolektavot, jaigu nenorit buti suspenduotais, todėl pri- bukit patys ir atsiveskit savo draugus prisirašyti.

Sekr. J. G. Alenskas.

Luzerne, Pa. 67 kp. SLA. laikys savo susirinkimą 23 d. Spa- lio, pas sekretorių Daminyką Marcinkevičiu. Malonėkite visi na- riai pributi. Sekr. D. Marcinkevičius.

Duquesne, Pa. 172 kp. SLA. atsibus bertaininis susirinkimas 23 d. Spalio (October), 2 val. po pietų, pas pirmininką J. Ališke- vičių, 901 Hamilton ave., Duquesne, Pa. Draugai ir draugės mel- džiami pributi į susirinkimą, nes visai nelankote susirinkimų, o šiame susirinkime bus renkamas centrališkas sekretorius, kuriam kožnas turėsite atiduoti savo balsą už katra norėsite.

Sekr. K. Savickas.

Pittston, Pa. 7 kp. SLA. susirinkimas atsibus 23 d. Spalio, sa- lėj M. Akelio. 2 val. po pietų. Visi nariai privalo pributi ir užsi- mokėti paskutinę šiu metų mokesį. Taipgi atsibus susirinkimas TMD. kp., kurios sąnariai privalo pributi ir užsimokėti metinę mo- kestį ir atsiimti Kudirkos raštus.

Vardan Komiteto J. Kazakevičia.

New York City, N. Y. 126 kp. SLA. atsibus bertaininis susi- rinkimas 21 d. Spalio (Oct.), Petnyčios vakare 7:30, pas J. Jukelį, 443 W. 52nd st. Susirinkite visi ir atsiveskite naujų prisirašyti. Taipgi bus išlaimėjimas dviračio. Sekr. J. Jukelis.

Chicagoj SLA. kuopų žiniai.

Šiuomi pranešu ir vienkart kviečiu Chicagoj gyvenančias S. L. A. kuopas No.: 36, 74, 109, 122, 129, 183, 226 ir 236, kurių var- du ir storone buvo rengta 25to seimo išskilmės ir dar nėra užmo- kėta deficitas kreditoriams, tai tie patys atstovai—rengėjai 25 seimo kviečiami varde savo kuopos, pributi į susirinkimą Subatoj 29 d. Spalio, 7:30 val. vakare, į J. Ridiko svetainę po nr. 3251 Illinois Ct.

Tuomet bus apsvarstyta, kokių budu padengsime deficitus kreditoriams, kurie teikėsi tai ilgai laukti. Apart to tokis komite- tas gali but kad teiksi užsiimti kitais reikalais dėl naudos vietinių lietuvių.

M. J. DAMIJONAITIS,

25-to seimo rengėjų pirmininkas.

Nuo administracijos.

Permainanti antrašus. Permainydamas antrašą, prisiųk seną ir naują antrašą, teipgi drauge kuopos numerį, kokioj kuopoj priguli, beko antrašas nebus mainomas.

Apskelbimai turi but apmokami iš kalno.

Pajieškojimai, baliai, piknikai, prakalbos turi but apmokami: 50c. už vieną kartą, 75c. už du, \$1.00 už tris kartus. Dovana alpinasi tiktai SLA. kuopų susirinkimai.

"T ē v y n ė s" administracija.

Nariams SLA. knygos už puse kainos.

1	Budas Senovės Lietuvių, pusl. 217	kaina 50 c.
2	Lietuviška Chrestomatija, pusl. 176	40 c.
3	Diedai ir Gražina, pusl. 61	25 c.
4	Europos istorija, pusl. 319	25 c.
5	Gibsinis Jotis, pusl. 38	15 c.
6	Jonas iš Kempės ir Šilka, pusl. 23	10 c.
7	Konradas Valentodas, pusl. 24	15 c.
8	Kražių skerdynė, pusl. 77	15 c.
9	Kun. Aleksandra Burba, pusl. 29	20 c.
10	Kelionė į Europą, pusl. 52	10 c.
11	Kuomi žmonės gyvena?, pusl. 56	15 c.
12	Lietuviai Amerikoje, pusl. 174	\$1.00
13	Naktys Edvardo Yungo, pusl. 21	10 c.
14	Našlaitė (Drama keturių veikmių)	10 c.
15	Petras Žemaitis, pusl. 69	20 c.
16	Padėjimas Lietuvių Tautos, (rusų kalba)	\$1.00
17	Dirva, pusl. 123 1896 m. vienas num.	75 c.
18	"Tėvynės" komp. 1896, 1897, 1898 ir 1899 m. po 50c	

SLA. Centro Valdyba.

PREZIDENTAS:

M. J. Damijonaitis,
812 — 33-rd St., Chicago, Ill.

VICE-PREZIDENTAS:

F. Živatkauskas,
110 W. Market St., Scranton, Pa.

SEKRETORIUS:

J. Žemantauskas,
39 W. Porter St., Waterbury, Conn.

IŽDININKAS:

J. Skritulskas,
26 Broad St., New Britain, Conn.

IŽDO GLOBĖJAI:

T. Paukštis,
123 N. Main St., Pittston, Pa.

P. W. Birštonas,
Oak St., Shenandoah, Pa.

LITERATIŠKAS KOMITETAS:

L. Šernas,
3252 S. Halsted St. Chicago, Ill.

B. K. Balevičia,
260 E. Main St., Amsterdam, N. Y.

P. Mikolainis,
Box 62, New York, N. Y.

KNYGIUS ir "TEVYNES" ADMINISTRATORIUS

S. Astramskas,
318 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

LIETUVIŠKA APARATŲ DIRBTUVE.

Guodotinioms tautiškomis ir bažnytinėms draugystėms išdirba: Karunas, Amerikoniškas veliavas, Szarpas, Juostas, ženklellus, kepures ir marszalkoms paredus, teipgi visus bažnytinius aprėdalus. Norėdamos guodotinos Draugystės arba guodotini kunigai, jog Jūsų darbas būtų gerai atliktas, paveskite jį tikrai lietuvei.

T. Andruszewicz & Co.

1421 Division St. - - - Chicago, Ill.
netoli Milwaukee ave.

ALBERT G. GROBLEWSKI

Savininkas ir Fabrikantas Geriausių

"LENKISZKU - LIETUVISZKU VAISTU."

Geriausia
Gyduolė

nuo

Strėnų skaudėjimo

Degimo krutinėje

Galvos skaudėjimo

Kateros

Užsišaldyme

Neuralgijos

nuo

Gerklės skaudėjimo

Mešlungio

Skausmo krutinėje

nuo

Patrukimo

Azma arba

Dusulio

Štyvumo sprando

Skaudėjimo:

Šonuose

Rankų ir

Kojų.

Ypatingos Gyduolės.

Jeigu sergate užsisenėjusioms ligoms nuo kurių negali pagelbėt nė daktarai nė ligonbučiai, arba paslaptioms ligoms, aprašykite man savo nesveikumą gerai ir aiškia (be užslėpimo) nes čion eina ne tik apie tavo sveikatą, bet labai tankiai ir apie tavo gyvastį. (Atsimink, jog kiekvienas garbingas daktaras užlaiko paslaptį kaip ant išpažinties). Užtai nesigėdyk ir nebijok, rašyk teisybę o mielai suteiksiu rodą ir prisiųsiu geras gyduoles pagal tavo ligą su nurodymu kaip reikia jas vartot, už prekę labai mažą. Reikia rašyt laiškus stačiai pas mane pridėdant visados 2 c. markę ant atsakymo, nes kitaip negausit atsakymo. ¶ Teipgi mes reikalaujame gerų agentų kiekviename dideliame mieste ir jų aplinkėse. Agentai nuo Lietuviškai-Lenkiškų gyduolių gali uždirbti nuo 50 dol. iki 150 dol. ant mėnesio. Uždarbį duodame kuogeriausia. Taigi rašykite reikalaudami agentūros. Kiekvienas lietuviškas štornykas teipgi privalo užlaikyti visada mūsų puikias Lietuviškas gyduoles savo štoruose ant pardavimo, kad mūsų tautiečiai reikalaudami galėtų pas kiekvieną nusipirkti ir nereikalautų išduoti pinigų dovanai kokiemsnors apgavikams tose aplinkėse. Štornykai, rašykite pareikalaudami gyduolių, nes geras uždarbys ir parduokite mūsų tyras Lietuviškas gyduoles, kurias mes gvarantuojame. Rašykite po antrašu:

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS

Cor. Elm & Main Str., Plymouth, Pa.

DABAR LAIKAS: NAUDOKITES VISI!

Turiu už garbę pranešti visiems lietuviams ir mano kostumeriams, kad aš perkėliau savo krautuvę iš Brooklyn N. Y. in SCRANTON, PA. ant žemiau paduoto adreso, kurioje galite gauti LAIKRODŽIU, LAIKRODĖLIU, LENCIUGĖLIU, PUIKIŲ ŽIEDŲ, SPILKŲ, KALČIKŲ, KOMPASŲ, KRYŽIUKŲ. Puikiausiu ARMONIKU, SKRIPKŲ, KLERNETU, TRUBU, KONCERTINU ir daugybe visokiu muzikališku instrumentu. Geru BRITVU, visokio skyriaus DRUKAVOJIMUI MAŠINUKIU, ALBUMU FOTOGRAFIJOMS, GUMINIŲ LITARU, ISTORIŠKU ir MALDA-KNYGIU, visokiu gražiu POPIERIU gromatams rašyti su puikiausiais apskaitymais ir dainomis su drukuotais aplinkui konvertais TUZINŲ už 25c., 5 tuž. - \$1.00, Perkupčiams 1.000 už \$6.00. LIETUVIŠKA BIBLIJA arba ŠVENTAS RAŠTAS seno ir naujo testamentu lietuviškomis litaromis pusl. 1127, dručiai apdaryta, su prisiuntimu \$3.00. Jai katras neturit mano didelio KATALOGO No 3 pareikalaukit šiandien: prisiųsdami tikrą savo adresą ir už 5c. markę gausit jį su 456 paveikslais ir 1.000 naudingų daigtu. Aš gvarantuojau, kad mano tavoras pirmos klesos, o prekės pigesnės kaip kitur. Ordelius išsiunčiu greitai i visus Amerikos ir Kanados kraštus. Perkupčiai gali gaut pirkt tavora daug pigiau kaip kitur. Kviečiu visus su ordeliais ir visokiais pirkiniais kreipties

šiuo adresu: M. K. WILKEWICH, 115 W. MARKET Str., Providence Sq. SCRANTON, PA.

